Кабанбай батыр көшесі, 32
Тел: 41-11-42, 41-11-78. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ӨНЕР

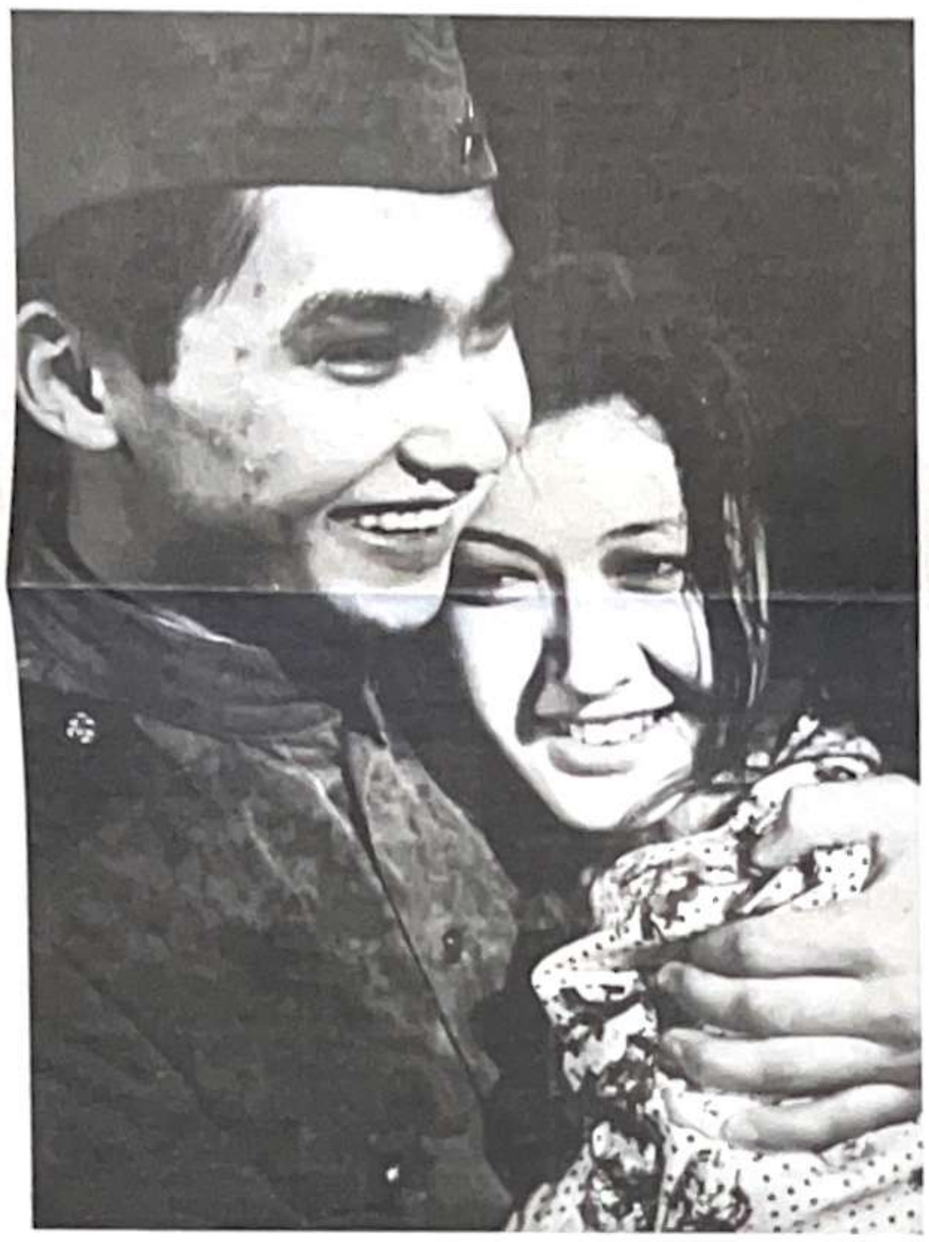
ҚАЛЛЕКИ ТЕАТРЫ – ТАЛДЫҚОРҒАНДА

ЕЛОРДАДАҒЫ ҮЛКЕН ӨНЕР ОРДАСЫ, ТАЛҒАМЫ ЖОҒАРЫ КӨРЕРМЕННІҢ КӨЗАЙЫМЫНА АЙНАЛҒАН ШАҢЫРАҚ – Қ. ҚУАНЫШБАЕВ АТЫНДАҒЫ ТЕАТР. ҚАЛЛЕКИ ҰЖЫМЫНЫҢ ӨРБІР АКТЕРІН АСТАНАЛЫҚТАР ҒАНА ЕМЕС, ҚАЛЫҢ ҚАЗАҚ ЖҰРТШЫЛЫҒЫ ДА ЖАЗБАЙ ТАНИТЫН ДЕҢГЕЙГЕ ЖЕТТІ ДЕСЕК БОЛАДЫ. АТАЛМЫШ ТЕАТР АКТЕРЛЕРІ ГАСТРОЛЬДІК САПАРМЕН ТАЛДЫҚОРҒАН ҚАЛАСЫНА КЕЛДІ. АСТАНАЛЫҚ ӨНЕР ОРДАСЫ БІР АПТА КӨЛЕМІНДЕ ТАЛДЫҚОРҒАН ҚАЛАСЫНЫҢ ТҰРҒЫНДАРЫ МЕН ҚОНАҚТАРЫНА 7 СПЕКТАКЛЬДІ ТАРТУ ЕТПЕК.

Айта кетейік, 25 сәуір – Қ. Қуанышбаев атындағы Мемлекеттік академиялық қазақ музыкалық драма театрының құрылған күні. Театрдың мерейтойлық датасы Талдықорғандағы гастрольдік сапарымен тұспа-тұс келіп отыр. Журналистер үйінде өткізілген баспасөз мәслихатында Қ. Қуанышбаев атындағы мемлекеттік академиялық Қазақ музыкалық драма театрының көркемдік жетекшісі Талғат Теменов Астана театрының Талдықорған қаласына жасап отырған сапарының мақсаты туралы айтып өтті.

Сондай-ақ, ол театр туралы тамаша ой өрімдерімен бөлісті. Оның сөзінше, театр – тек қана өнер ордасы, өнер ошағы емес. Қойылымды тамашалап, көңілді сергітіп, дем алып кететін жер емес. Театр деген – бесік. Әсіресе, жастардың руханият бесігі екенін айтты. – *Бесікке себі бір жасқа дейін ғана бөленетін болса, театр – бесікке өмір бақи бөлейді. Театр адамды өмір бақи тәрбиелейді. Өмір бақи адамды комедиямен күлдіріп, трагедиямен жылатады. Театр мешіт сияқты. Адам мешітке* барған кезде рухани тазарып шығатын болса, театрда да тазарады. Яғни, бұл серпілетін, тазаратын, жаңаратын орын. Сонымен қатар, ол – саясат орны. Театр – *идеология. Ондағы қойылымдар арқылы халықтың тағдыры, мінез-құлқы, образы, жағдайы танылады. Белгілі бір халық туралы, ел туралы пікір қалыптасады,* – деген Қазақстанның халық әртісі, Қ. Қуанышбаев атындағы мемлекеттік академиялық Қазақ музыкалық драма театрының көркемдік жетекшісі Талғат Теменов ары қарайғы ойын былайша сабақтады: «*Қазір көпшілік кітап оқымайды. Баяғыдай ұзақ-ұзақ романдар оқып, эпос жаттап жүрген жастарды көрмейсің. Журналистика, әдебиет, тіл саласының мамандары болмаса, көпшіліктің жалпы кітап оқитын уақыты да шектеулі. Алайда, «Қозы Көрпеш – Баян сұлу» мен «Ләйлі-Мәжнүнді», «Қобыланды» мен «Алпамыс батырды», «Ер Тарғын» мен «Едігені» оқымай, «Қырық өтірікті» білмей, Қожанасыр мен Алдаркөсені, Сүгір Ахметті білмей, жастардың ұлтжанды азамат болуы неғайбыл. Ал, театр осы дүниелерді аз уақыттың ішінде көптің санасына сіңіре алады. Театр сол жетіспей тұрған*

білім мен танымның орнын толтырады. Бүгінгі музыканың, сахнаны безендіру тәсілдерінің, баспасөз конференциясына қатысқан шығармашылық топ құрамында ҚР еңбек сіңірген қайраткері Болат Ыбыраев, ҚР еңбек сіңірген қайраткері Қуандық Қыстықбаев, актриса, «Золотой Витязь 2015» Халықаралық театр фестивалінің алтын диплом иегері Ақмарал Танабаева, актер, «Дарын» жастар сыйлығының иегері Сырым Қашқабаев бар. Аталмыш актерлер де журналистер тарапынан қойылған сұрақтарға жауап берді.

Театр ұжымы талдықорғандық тұрғындар мен қонақтарына бір апта бойына 7 қойылым ұсынбақ екенін жоғарыда тілге тиек еткен едік. Алғашқы спектакль В.Ежовтың «*Тыраулап ұшқан тырналар*» атты лирикалық драмасы болды.

Аталмыш туынды орыс драматургі Валентин Ежовтың «Бұлбұлдар түні» шығармасы желісі бойынша сахналанған. Ал, бұл лирикалық шығарманы атақты театр сыншысы Әшірбек Сығай қазақшаға аударған. Қойылымның режиссерлік нұсқасын Қазақстанның халық әртісі, театр және кино режиссері Талғат Теменов жасаған. Тағы бір айта кетерлігі, «Тыраулап ұшқан тырналар» қойылымы «ЗОЛОТОЙ ВИТЯЗЬ 2015» кубогы, яғни ГРАН-ПРИ жүлдесін жеңіп алды. Ал, осы қойылымда көрерменнің ыстық ықыласына бөленген Қазақстанның Халық әртісі Тілектес Мейрамов – полковник Лукянов, актер Әбілмансұр Серіков – Пернебек Боранбаев, актриса Ақмарал Танабаева – Инга рөлдері үшін «ЗОЛОТОЙ ВИТЯЗЬДІҢ» дипломанттары атанған болатын.

Жалпы, лирикалық драма жеңістен кейінгі совет солдаттарының өмірінен сыр шертеді. Қойылымның бас кейіпкері Пернебек Боранбаев пен неміс қызы Инганың арасындағы кездейсоқтықтан туындаған махаббат тақырыбын паш етеді. Жауды жеңіп, елге қайтар күнін күтіп жүрген Петя (*Пернебек*) түнгі «увольнениялардың» бірінде неміс қызы Инганы кездестіріп қалады. Бастапқыда бір-бірін жау көрген екі жас кейін тағдырлас жандар екенін ұғады. Екеуі соғыста қаза тапқан, ал кітапханашы анасы мен тоғыз жасар қарындасын немістер өлтірген Пернебек өмір бойы неміс солдаттарына тісін қайрап, соғысқа аттанса, Инга болса, Кеңес әскерінің ұшағы үйіне құлап, әке-шешесі мен сіңлісінен айырылып, өмірі өксіклеп өтіп жатқан қыз еді. Міне, қойылымда осы екі тағдыр арасындағы шынайы сезім пернесі ағытылады.

Спектакльде Пернебек рөлін Әбілмансұр Серіков сомдаса, Инга рөлін Ақмарал Танабаева ойнап шықты. Айта кетейік, қойылымдағы әр актер өз рөлін тамаша сомдауымен елдің ыстық ықыласына бөленді.

Спектакль соңынан облыс әкімі Амандық Баталов құттықтау сөз сөйлеп, театр ұжымына зор ризашылығын білдірді.

С. ҚАСЫМБЕККЫЗЫ.

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ФЕСТИВАЛЬ

ІЛИЯС ӘЛЕМІ

І. Жансүгіров атындағы Жетісу мемлекеттік университетінің ұйымдастыруымен қазақ әдебиетінің барлық жанрында қалам тербеп, артына өшпес із қалдырған қазақтың дүлдүл ақыны, жазушы, драматург, халықтық мәдени мұраларды жинаушы, зерттеуші, аудармашы, мемлекет қоғам қайраткері Ілияс Жансүгіровтың туған күніне орай республикалық деңгейде дәстүрлі «Ілияс әлемі» атты студент-жастар фестивалі өтті.

Кештің басы Ілияс ескерткішінің басына гүл шоғырын қоюдан басталып, фестивальдің ашылу салтанатында Ілиястанушы, «Ілиястану» ғылыми-зерттеу орталығының ғалымдарын Ілияс Жансүгіров төсбелгісімен Түрсын Сыдықов, Қаракөз Сарбасова, Шара Қияхметова, Мұратбек Иманғазинов, Гүлнәр Сырлыбаева, Қажет Андасты марапаттаумен жалғасын тапты.

Қазақтың құлагер ақыны Ілияс Жансүгіровтың еңбегін бағалап, мұрасын насихаттап, ақынның атын өшірмес үшін өнімді жұмыс атқарып келетін «Ілиястану» ғылыми-практикалық орталығының атқарған еңбегі зор. 2008 жылдан бері жұмыс жасап келетін осы орталықтың атсалысуымен бұл шара осымен төртінші рет өткізіліп отыр.

«Ілияс әлемі» атты республикалық фесиваль аясында еліміздің әр өңірінің жоғарғы оқу орнынан келген студенттер талдықала төрінде ақын мұрасын тағы бір рет таразыға салып, «Соғайын сөзімнен бір сұлу сарай» және «Іші алтын, сырты күміс сөз қалдырған» атты номинациялар бойынша байқауға қатысып, «*Іші алтын, сырты күміс сөз қалдырған*» интеллектуалдық сайыс байқауы бойынша Ғабит Нұсқабай, «*Соғайын сөзімнен бір сұлу сарай*» жыр мүшәйрасы бойынша Гауһар Кеңес, Күмісбек Мұхтар, «*Алашы ардақтаған ақын*» ғылыми-практикалық конференция бойынша Мадина Әбітай, Мадина Дармышева марапатталды.

Сонымен қатар, Ілиястанушы, академик, филология ғылымдарының докторы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі, І. Жансүгіров атындағы университетінің профессоры Түрсын Сыдықовтың «Жансүгіров XXI ғасырдың көзімен» атты монографиясының тұсаукесер рәсімі өткізілді.

І. Жансүгіров атындағы Жетісу мемлекеттік университетінің ректоры Қуат Баймұрзаевтың айтуынша, аталмыш шараның мақсаты, негізгі бағыты – еліміздегі ғалымдардың басын қосып, Ілияс ақынның мұрасын зерттеу жайлы ойларын тоғыстыру, жастардың ғылымға деген құлшынысын арттыру, ашылмаған, зерттелмеген жобаларын ары қарай жалғастыру. Қазақстанның мәдени және әдеби мұраларын насихаттау дейді.

Айта кетсек, орталықтағы ғалымдар Ілияс Жансүгіровтың 37 томдық толық жинағын шығарумен айналысуда және «Ілиястану» панінің республикамыздың барлық жоғарғы оқу орнында оқыту туралы ұсыныс жасалып жатқаны да белгілі болды.

А. БЕКМОЛДИНА.

ПОКОЛЕНИЕ МУДРЫХ

Ветеранский вестник

Как живешь, ветеран?

Ведущая - Ирина КАРЯКИНА

Здравствуйте, уважаемые читатели! Мы открываем рубрику «Как живешь, ветеран?» и начинаем серию публикаций о жизни ветеранов области. К сожалению, участников ВОВ с каждым годом становится все меньше. Потому наша задача - услышать и оказать им всевозможную адресную помощь. Вы можете обратиться с интересующими или волнующими вас вопросами через нашу газету к руководству области, районов и городов, поделиться с нами своими проблемами или успехами.

Ждем ваших писем!

E-mail: karyakina_75@mail.ru, тел. 8 (7282) 41-10-44.

ОТЧЕТЫ

Сохраняя активную позицию

В Доме ветеранов Талдыкоргана состоялось заседание Президиума областного Совета ветеранов, на котором были заслушаны отчеты председателей ветеранских организаций Коксуского и Ескельдинского районов.

Айжан ДЖАЙЛАУБАЕВА

Фото Дмитрия ЕРОФЕЕВА.

На повестке дня обсужден важный вопрос – повышение активности деятельности Совета ветеранов и первичной ветеранской организации в общественной жизни и привлечение представителей старшего поколения к общественным работам через первичные ветеранские организации.

- В нашем районе 4526 ветеранов, мы создали 32 общественные организации и на их базе привлекаем пенсионеров к общественным работам, чтобы они не сидели дома. Есть одинокие, немощные ветераны и пенсионеры. Мы стараемся им помочь. Нескольким участникам Великой Отечественной войны мы помогаем на постоянной основе, принимаем меры по оказанию необходимой социальной, медицинской и другой помощи. Все мероприятия, организованные нами, не проходят без участия аксакалов, созданы все условия для развития творческой, общественной, культурной активности пожилых людей. Мы всячески помогаем и поддерживаем их, - поделился в своем выступлении председатель Коксуского районного Совета ветеранов Амангельды Калдыбеков.

Аналогичная работа проведена и в Ескельдинском районе. В завершение заседания вниманию гостей была представлена яркая концертная программа, организованная старшим поколением коксусцев и ескельдинцев. Кроме того, группа гостей мероприятия была отмечена благодарственными письмами Совета ветеранов за активное участие в ветеранском движении.

СОЛДАТЫ ПОБЕДЫ

ГРИГОРЕНКО Иван Иванович

Иван Григоренко родился 16 марта 1927 года в селе Глиновка Андреевского района Талды-Курганской области в рабочей семье. Отец рано умер, и матери пришлось одной воспитывать троих детей. Закончив 5 классов, Иван Иванович пошел работать в колхоз, чтобы помогать матери содержать детей и семью.

В 1944 году его призвали в ряды Советской Армии. Молодых новобранцев сначала привезли в Башкирию на станцию Алкино, где в течение 3 месяцев обучали военному делу. В это время уже было ясно, что советские войска одержат победу над германо-фашистскими захватчиками, поэтому новый набор защитников Отечества отправили на Дальний Восток. Война с Японией была недолгой. Иван Иванович служил наводчиком в артиллеристской роте. Вдохновленные победой над фашистской Германией, молодые воины были уверены и в победе над Японией, поэтому с высоким чувством патриотизма защищали восточные рубежи от нападений Квантунской армии Японии.

По окончании военных действий, Ивана Григоренко отправляют служить в Германию. Долгие 5 лет нес военную службу в советском секторе Германии, был командиром орудия и затем старшиной артиллеристской батареи.

Демобилизовавшись, приехал в родные края Андреевского района, пошел работать в колхоз. Освоил мудрости животноводства, возглавлял животноводческую ферму. К работе относился добросовестно и честно, за что много раз получал благодарности и поощрения.

Уже в пенсионном возрасте переехал к дочери в Талдыкорган.

Имеет награды: орден Отечественной войны I степени, медали за освобождение Дальнего Востока от Японии и другие.

Был женат, супруга умерла. Воспитали 7 детей.

НИКТО НЕ ЗАБЫТ

Семьдесят один год без войны

Прошел семьдесят один год с того дня, когда в Берлине был подписан акт о полной капитуляции фашистской Германии. Пройдут еще десятилетия и века, но в памяти человечества никогда не померкнет подвиг советских людей в Великой Отечественной войне. Никакое другое государство не устояло бы от такого внезапного удара, какой обрушили на нас фашистские полчища. Но советский народ не дрогнул, потому что каждый человек, от мала до велика, знал: наше дело - правое! Он показал всему миру чудеса стойкости и мужества. Пламя войны опалило почти каждую советскую семью. До сих пор оплакивают не вернувшихся с войны солдатские вдовы, матери, сироты.

Наш небольшой поселок Каргалы, с его знаменитой суконной фабрикой, день и ночь ткал шинельное сукно. Тысячи советских солдат ходили в шинелях, сшитых из нашего сукна. Отцы ушли на войну, а матери и подростки стояли у станков и ткали сукно. Рабочие, отстояв у станка, шли в горы за кураем и дровами. На войну ушли 393 человека. Вернулись с Победой 130 человек. Не вернулись с войны 263 сына нашего села. Сколько слез и горя принесли тогда землякам похоронки!

В историю вошли Семен Зайцев, Николай Дубровин, Аркадий Назаренко, Кумарбай Ешетаев и многие другие. Героями с войны пришли Михаил Рыжиков – кавалер трех орденов Славы, Гали Досымбетов – орденоносец ордена Жукова, Дмитрий Ярков – орденоносец ордена Невского, Кудыс Абсаметов – орденоносец двух орденов «Великой Отечественной войны» и другие. В селе героев войны остались единицы. Мы рады им в будни, и в праздники. Желаем им здоровья, пожить спокойно и радостно в кругу своей семьи!

В 1941 году был призван в ряды Красной Армии Дмитрий Селетников. Воевал на Калининском фронте. В 1943 году при освобождении города Калинина Дмитрий Федорович был тяжело ранен и контужен. Перебита была осколком левая рука. Выжил, но воевать уже не мог. Придя с фронта, Дмитрий стал восстанавливать разрушенное хозяйство. Сейчас Дмитрию Федоровичу уже за 90 лет. За героические подвиги он награжден орденами и медалями. Он - Почетный гражданин Жамбылского района. Дмитрия Федоровича часто навещают аким села, члены Совета ветеранов.

10 января 1942 года двадцатилетним юношей призвался в ряды Советской Армии Михаил Прокопенко. Много дней и ночей прошагал Михаил по белорусским и украинским землям, освобождая родную землю от врага. Белорусский фронт, в котором служил рядовой Миша Прокопенко, стремительно освобождал земли советского народа. Враг отчаянно отвечал на наступление наших солдат, шли жестокие бои... В одном из боев в 1944 году Михаила тяжело ранило и контузило. Санитарам удалось вынести его из поля боя, и он остался жив. В июне 1944 года Михаила Алексеевича Прокопенко демобилизовали домой. Поправившись, он принял активное участие в поднятии села и фабрики. Много лет работал он на суконном комбинате. Нашему ветерану уже 93 года, и всем сердцем каждый раз он стремится встретить День Победы.

В 1944 году Советская Армия освобождала европейские страны. В освобождении участвовали войска 3-го Белорусского фронта. В это время в ряды армии был призван Литвин Яков Федорович. Пройдя курсы обучения молодого бойца, Яков Литвин направляется на 3-й Белорусский фронт. Участвуя в боях под Кенигсбергом, Яков Федорович получил ранение, лечился в госпитале. После лечения он был направлен в Первомосковскую дивизию, где и прослужил до 1950 года в звании сержанта. Демобилизовавшись, Яков Федорович трудился токарем, помощником мастера на Каргалинском суконном комбинате. Рабочие всегда уважали его за доброту и «золотые руки». Дед Яша - частый гость в школах. На его кителе блестят ордена и медали за Победу над врагом.

Наши земляки желают героям войны здоровья и долголетия! Мы любим вас, дорогие ветераны села Каргалы! Чем дальше уходят в прошлое суровые события военных лет, тем зримее встает подвиг нашего народа в Великой Отечественной войне.

Виктор НИКИТИН,
село Каргалы,
Жамбылский район.

ىلە گازەتى
رەداكتورى ٴدىلمۇرات ساسىمباي ۇلى
كوررەكتورى گۇلمىرا زەينەتابىل قىزى

ىداس وماراقىن ۇلى جانساربايەۆ

جازبا ٴارى ايتىس اقىنى، فولكلورىست، زەرتتەۋشى ىداس وماراقىن ۇلى 1944 - جىلى 19 - قاراشادا كۇنەس اۋدانى كەگەن اۋىلىنىڭ سارى كەزەڭ دەگەن جەرىندە دۇنيەگە كەلگەن.

1952 - جىلدان 1962 - جىلعا دەيىن كەگەن ەستەمەس مەكتەبىندە، كۇنەس اۋداندىق 1 - ورتا مەكتەبىندە وقىدى. 1976 - جىلى تۇڭعىش رەت شينجياڭ حالىق باسپاسىنان شىققان «دارقان ٴومىر» اتتى العاشقى جيناعىنا اقىننىڭ ٴبىر توپ ولەڭى جارىيالانىپ، وقىرماندار اراسىندا قولداۋ تاپادى. 1976 - ، 1977 - جىلدارى «شۇعىلا» جۋرنالى رەداكسياسىندا، «شينجياڭ حالىق باسپاسى» قازاق بولىمىندە رەداكتورلىق جۇمىس اتقاردى. ٴۇرى «قىزىل شىراق» تالعىرىن قازاقتالاستىرىپ، قازاق وقىرماندارىمەن بەت كورىستىردى. ٴبۇل داستان «شۇعىلا» جۋرنالىنىڭ ٴۇر سانىندا ٴبولىپ جارىيالانىپ، 1978 - جىلى «شينجياڭ حالىق باسپاسى» جاعىنان جەكە كىتاپ بولىپ باسىلىپ تاراتىلعان.

1978 - جىلى ولىسى جاعدايىمەن اۋىلعا قايتىپ وقىتۋشى بولدى. 1992 - جىلى اقيانسان باستاپ كۇنەس اۋداندىق ساياسي كەڭەستىڭ تاريحي ماتەريالدار قىزمەتىنە جاۋاپتى بولىپ، تاريحي ماتەريالداردى جيناۋ، زەرتتەۋ، جازۋ، رەداكسيالاۋ، باسپادان شىعارۋ، تاراتۋ جۇمىستارىن اتقاردى.

ىداس وماراقىن ۇلى ادەبي جاسامپازدىعىمەن دە ۇزدىكسىز شۇعىلدانىپ، «جىل قۇسى» اتتى جىر جيناعىن، «سارى كەزەڭ سازى» اتتى ولەڭ - داستاندار جيناعىن، «ومىر» اتتى ايتىستار جيناعىن جارىق قالىڭدى ٴۇرى باسپادا ۇسىندى.

2008 - جىلى مەملەكەتتىك ساياسي كەڭەس جاعىنان ۇزدىك قىزمەتكەر بولىپ مارپاتتالدى.

ىداس وماراقىن ۇلى 2015 - جىلى 19 - قىركۇيەكتە 73 جاسىندا قايتىس بولدى. مارقۇمنىڭ ەڭبەگىن ەسكەرىپ، وقىرماندارعا ولەڭدەرىن ۇسىنىپ وتىرمىز.

- رەداكسيا

كۇنەسىم

ۋا، كۇنەسىم، سۇيىكتى وسكەن جەرىم،
جەر بوپ اقىنىڭ كەۋدەمدە كويىتەن مەنىڭ.
قۇشىرلانا تاعدارىدا مالا كەرىپ،
قوش ٴيىستى دالاڭنىڭ ۇيكەم جەلى.

تامىلجىعان ماۋەلى باقتارىڭدا،
كۇي تولقىعان تىستاپ جاتقانىمدا.
سوڭى ٴشوپتىڭ مۇرنىن دا ويىرا الماي،
ٴتورت تۇلىك مال مىڭعىرعان قابىتاڭدا.

ەگەلى ۇيلەر ىرگەسىن قالاپ سالعان،
بولاشاعىڭ جارقىراپ قاراتتى الدان.
ەل كوگىندە قۇلاشىن ەركىن سەرمەپ،
قىراندارىڭ سامعادى قاناتتانعان.

كەستەلەنىپ ەگەكيىن قۇبىلدى الالا.
ٴدان اسرادى ورزەندەي بۇگىن دالاڭ.
ٴار شەڭگەدە ىرىستى ەگەك قىرىپ،
سان جاعالىق ساماتتا تۇنىداعان.

اق قالىپتى اسقارىڭ سىر ساقتاعان،
بيلەپ حالىمەن ورمانىڭ بۇلعاقتاعان.
قۇرىش بولىپ، قۇت بولىپ قۇيىلاتىن،
جالعىز ٴتۇبىر تاسىڭ دا قىمبات ماعان.

ۋا، كۇنەسىم، الما تارت قاداعىندا ەركىن،
اق بۇلتتاي قويلارىڭ دالاڭدا ٴورىسى.
التىن مانىمەن ارۋىسىڭ شولپى تاققان،
جەر قۇيعادى سارقىلماس مامان كوركىڭ.

انام

العاش ەستىپ ٴۇنىمدى ىڭگالامان،
دەدىڭىز - اۋ، اناشىم، ٴبىر عاجاپ ٴان.
سودان تارتىپ سىڭەمىن بۇل شىندىققا،
انانىڭ جان ىرىڭكتە جىرعامامان.

ەل تاريحىن سايىرسام سان اقتارىپ،
جازىلىپتى انا اتى اداقتالىپ.
سول قۇرمەتتى انانىڭ بىرەۋىسىڭ،
كەلە جاتىر نەگى ٴسىڭ ماداقتالىپ.

انا اتى ارداقتى وسىرەدەگى،
قاراشىعىم سەكىلدى كوزىمەدەگى.
انا ٴوزىڭ مەدەتكەر بولعانىڭدىقتان،
جىگەرىم دە، كۇشىم دە تەبىندى ەدى.

اق ساماپىڭ اۋماعان اقشا قارما،
گۇلگە ۇقسادىم اسىلعان باقشالاردا.
قۇلشاسىم، جاقسى وقى، ارامات بول،
دەپ قوش ايتىڭ وقۋعا اتتانارىدا.
ٴۇمىتىڭدى سول ارتقان ارىق قىلىپ،
ارمانىمدى كەلەمىن اسىق قۇيىپ،
جالقىم ٴۇشىن قالاۋلى ارامات بوپ،
گۇز جىرىڭدى جىرلايمىن حازىپ تۇنىق.

كەگۇيم

بۇلبۇل قانات كوك تومايعا بولەنىپ،
ەگىنىڭ نۇر بىتىك وسكەن كوگەرىپ.
قوبىناۋىڭ قۇت، تاسىڭعان دا ماي اعىپ،
مال مىڭعىرعان قوپىڭدا قوس ٴتول ەرىپ.

باتىر قولمەن باستاپ كەلگەن تاۋ - قىردان،
ٴمولدىر سۇيىڭ ٴدان وزەگىن قاندىرعان.
ەرتەلى - كەش ٴبىر تىنبايدى جەگىستى،
اتىزىڭدا، مال قوسىڭدا ٴۇن دۇمان.

ٴارى ەگەكسىڭ، ەر جۇرەك تە ادامىڭ،
جەڭىستەرمەن نىق باسادى قادامىن.
قورا جاساپ، شابىندىققا ورگەرتتى،
مالتا تاسىن سىكە اسىرىپ دالانىڭ.

ايپاق ۇيلەر ساپ تۇزەگەن ەگەلى،
باقىت جىرىن، شاتتىق جىرىن شەرتەدى.
التىن وتتى ەلەكترلەر ساسىعان،
كوگىلىگىڭدى ەلەكترە ەرتەدى.

ۋا، كەگۇيم، باقىت - بايلىق مەكەنى،
سۇستى كۇيىڭ كەڭ كەڭ الىس كەشەگى.
ٴار سەكۋند تاۋداي تابىس كوتەرگەن،
قۇشامىڭدا وتتى كۇندەر وتەدى.

اكە زيراتى الدىندا

ارداقتى اكە، الدىڭدا زيراتىڭنىڭ،
تۇرمىز ٴۇنسىز ەگىلىپ، ٴتىل قاتۋ مۇڭ.
تورقا بولسىن جاتقان جەر، تۇپىراعىڭ،
تامىز جازىڭا قىمباتىن قيماسىن كىم.

كوپ ىستەدىڭ استرىن تەرەڭ ۋەپ،
مىنە الدى جينالعان ەل ەگىلىپ.
كەشۇلدەرىڭ تارتىلىپ كارتيناداي،
قيال كەتتى قيىرعا ەلەگىزىپ.

تارتىپ مىنگەن كەزىنگەن اتتىڭ جالىن،
تامىلقا ەگەگەدى باستىرمادىڭ.
قامقور بولدىڭ تالايعا جولىن نىزدەپ،
قاناتتىڭ قايىرسىز قاقتىرماۋدىڭ.

تىنباي الما جەتەلەپ قىزۋلى ارمان،
بوي كورسەتتىڭ بىكتەن، قيىرلاردان.
ەگەنگىمەن توگىلىپ تۇنىق تەرىڭ،
تۇمان جەرىندىك تۇستىدە ٴمۇزدىڭ قالعان.
جارالعان ٴبىر جان ەمىڭ جانىڭ مىرگى،
تامىس ٴمىندىڭ جالدىعا جامىسۇدى.
ادالدىڭ، قالقىر كويشىلدىگىڭ،
مارتەبەڭ مەن ٴوسىردى قادىرىڭدى.

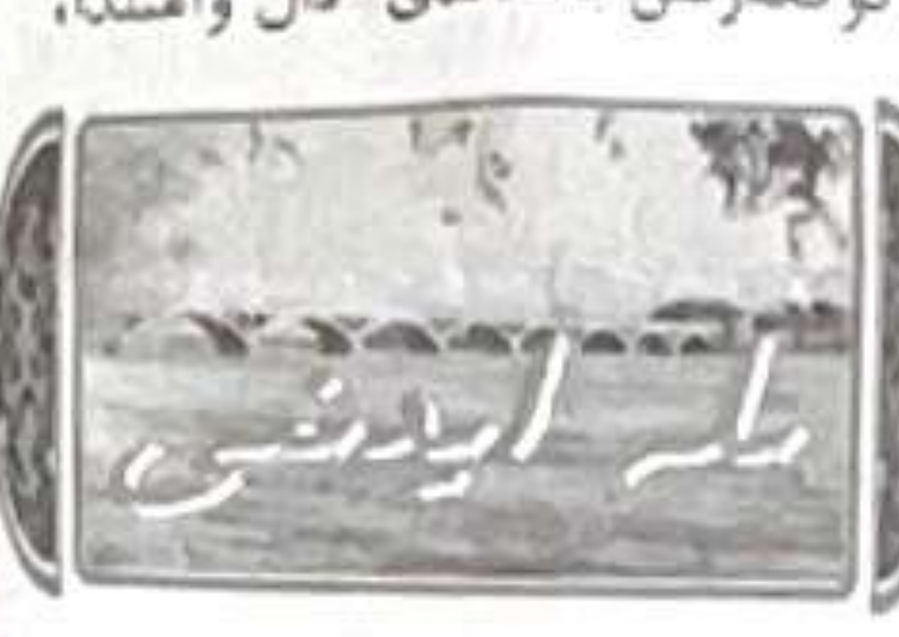
ٴسۇيىپ ستىق جۇرەكپەن حالقىڭدى انىق،
جاقسى كەلە جاتىر ەڭ جارقىل قامىپ.
قايتادى ٴبىر سولاقاي سوقىر تۇمان،
اق بەن قارا شىقپاستاي ايقىندالىپ.

كەلتىرمەستىن شامالى تۇرام ەمركە،
جانىڭ بەيۋاز موماقان لاگدى ەلگە.
بولىپ بەردى شاش دەمە باس الىس،
ادىراقاي بىتەرگە تۇمان كەۋدە.

جالعاندىقتى، جاۋلىقتى ٴتۇرلى قىلىپ،
ازەزىل بوپ ارىداي ملىڭ قۇيىلىپ.
جارقاناتار جالباعاپ كولبەپ ۇشتى،
بۇركەمەك بوپ كۇن كوزىن - شىندى تۇيىپ.

جۇرەگىڭە جارىلماس جارا سالىپ،
نوعىشاردىڭ جاسىلدى جالامى انىق.
تايىنىق دۇشپان جىگىنە اجىرالىپ،
ورگەرتۋگە ايدالدىڭ جاۋ اتالىپ.

سونان تالاي سۇرەنسىز كۇندەر ٴوتتى،
شەتكە قاعۋ، تەگىسىردىك بىزگە جەتتى.
ٴبىر تولعاقتىڭ باستالدى ٴدال ۋاعىندا،

دەپ جۇرگەندە اقىمىز كەمگە كەتتى.
تىلگىلەدى نايزاعاي تۇندىگىن كەپ،
تۇندەك بۇلتتان بيىكتەپ كۇن كولمەدەپ.
جانىمىزدان تالاي جىل قاتىپ قالعان،
مۇز ەرىدى ەستى دە شىن جىلى لەپ.

باقىتتى بۇل زاماندا جاڭالانعان،
تالاي جۇرەك جارىلدى جارالانعان.
سول قاتاردا اقتالىپ ارداقتى اكە،
جەڭى قۇرتتان قۇتىلدىڭ، جالالاردان.

ماڭگى، ماڭگى ساقتالار بۇل شاقتارىڭ،
جۇرەك قالىم قابىل ال جىر تاپىپاعىم.
الاڭسىز بول ۇيقىڭىز بولسىن ەسىن،
سوڭعى ستەردى جالعادى ۇرپاقتارىڭ.

ناۋرىز تولعاۋى

ناۋرىز كەلدى كوكتەمنىڭ شۋلەن شۋاقتى،
ملعادان جىلجىپ، بۇلقىپا تولاپ سۋ اقتى.
جەر - انا اشىپ مەيىرلى، وتتى قۇشاسىن،
التۇلان بۇلار بۇركەدى بوكتەر، قىراتتى.

ناۋرىز سىندى اردالىپ تويعا بار ٴۇمىت،
ىلدەر كەڭىپ كەتەدى سول كۇن جان كۇلىپ
قاراندا ۇلكەن قايىنايدى قازى - قارتالار،
سومىنان قويعان ساعالى سۇيەك - كارجىلىك.

اسىرمان اسقار بيىككە ەركىن بويەگىن،
الار ٴاربىر ەسكىنەن ۇلگى كورەمىن.
ٴتۇرلى تاماشىڭ باسى قوسىلعان،
ميەتتى مول جاسالعان تىلەۋ كوجەنىڭ.

بىرىنە انانىڭ ىرگى جەتپەسەڭ،
كەلىك دەگەن بولماپىا وندا دەرتكە ەمپ،
شىلدەۋ قىپ ايام بەرەكى ەدى قازانىڭ،
ٴتورت قۇلاقتا پىسىرىپ مايدى ٴتورت كەسەك.

ناۋرىز كوجەم، قاسيەت سەندە بولەك تىم،
سەنىمەن مىنە باسقادان ايقىن ەرەكپىن.
نتىپاي بەن ىسىرلىككە ٴبىزدى شاقىرىپ،
دەگە قۋات، بەرەكەڭ سىكە ٴۇر ەكپىن.

جالاتى ٴاربىر سىندە ۇلكەن ماندىدىك،
كەنە سول كۇن اتادى - اۋ دەمىسن تالك كۇلىپ
ترتىپ كوكپار قىرقادان اسا جىگىتتەر،
ولار ٴماز بوپ داۋ اقتاپ شاپقان تاي ٴمىنىپ.

ەرمەن ٴشولىن اگىاعان جۇرتتىڭ قاندىرىپ،
تالهاي شىراپ كەسەگەدى كوتەر، ال، جىگىت.
كولىكتى بۇلبۇل ٴانىڭدى اسەم انشىلەر،
ارزاتى سەزىم كوكىرەكتە ماڭگى قالدىرىپ.

قىلىپ ىنتىپاس تۇلعان وتتى جىرلاردى،
ۇزىر ابى ٴبىر داۋرەن ەكەن دۇماندى،
براس تىنباي ارۋلار بالعىن بويجەتكەن،
بەدى جانىم ويناقى ٴاندى تىڭداۋدى.

ساۋ دارقان داۋىرگە ەسە قوسقاندار،
رەكە جىرىن ايتقىدار، ساۋىق باستاعدار.
لاشاق نۇرلى، بولسادا مەيلى جول بۇرالاڭ،
كەسەن قادام ارشىنداپ العا باستاعدار.

التىن بلەم

وراز انۋاربەك ۇلى تاستەمىروۆ

بلەم التىن، ارىنە، بلەم جاقۇت،
ىرگەسىنە ورناعان كەلەڭ باقىت.
جاناتگىر ٴۇش بۋىرىلمەن ماقتانادى،
جونىن توسەپ بۇلتتارعا شىرەپ جاتىپ.

كەڭسايىم كوك ورمانىمەن كومكەرىلگەن،
تالقى اتاۋ، ورىن العان ەلك تورىنەن.
ماسىعاندا باسادى سارىبەمەندى،
مۇلۇ سايرام اسپانداي توگىلگەن.

قاراجونىڭ سان قىران قاناتتانعان،
كولدەنەگىنەن كوز تارتار الاپتى ورمان.
قابانايدىڭ شوقىسى قاسقايىپ تۇر،
قاتپارىندا سان تاريح پاراقتالعان.

اق اباز، اتتىڭ تاۋى، ابىرالىم،
ٴۇيسىن تاۋ تاريحقا تايىنامىن.
كوكقامىر، اقتاس بەلەن تاڭبالىما،
كورەمسەم جىر ارنايمىن ساعىنا مىڭ.

ەنەدى كورمەگەندەر تاراتتى ارمان،
نۇر شۋاعى جاتاتىن تاراپ تاڭنان.
بلى شىڭ، باۋىرى جازىق، كوركەم سۇرەت،
اقوزەلىم حوگىلىگەن جاتات تاۋدان.

قاس، كۇنەس، تەكەس سۋى تاسىپ اققان،
شابىق اتاۋ اق كوبىگىن شاشىراتقان.
شولۇتى، جىرمالاڭىم جەر جاناتى،
اگىپ جاتقان جۇيار اۋا اتىراپتان.

كوركى، ەمركى ۇزگەدەن دارا تاۋىم،
ورنىڭ بولەك قويىتاس بەن اراسانىم،
ارنىستان، قۋانىشىم، قۋاندىرار،
كەلتىرىپ كەلبەتىمەن ٴدالا ٴسانىن.

ملە سەندە بالى بار ساۋمال جەرىمنىڭ،
تاماشارىقىمن ماامدى تاڭعالدىرىڭىز،
سول بابامنان شارايات جۋعاما دەپ،
شالعىنعا بالاداي اۋناپ ٴجۇرمىن.

ٴوزىڭدى كورمەگەننىڭ جانى قۇمار،
ٴوزىڭنىڭ، جەر ۇيىقتىڭ ساۋىرى ٴدال،
سۇڭگىنان سۇلۋ ىرعاق كۇندە ەستيمىن،
ٴاشىم شەرتكەن مۇڭلى كۇي سارىنى بار.

ٴوزىڭنىڭ دارىن بەرگەن، تالاپ بەرگەن،
تالپىنىپ قۇشاعىڭدا قانات كەرگەم.
شالقى بەر التىن بلەم، ماقتانام مەن،
وزىڭدەي تۇعانىما جانات جەردەن.

تالعامى بيىك ارميام

ەلەش مۇراتبەك ۇلى

قۇرىش جاندار، اسقاق ۇلى تالعامى،
ويلامى وتان قامى، ەل قامى.
جولىقسا دا قانداي اۋىر كۇندەرگە،
ەل ٴۇمىتىن ەرتەڭ ٴۇشىن جالعادى.

مۇقالماعان جىگەرى مەن باتىلى،
جۇڭگوۋا ۇلتتىڭ ەر جۇرەكتى باتىرى.
كۇن تۇسا ەگەر اۋىرتپالىق كىمدەرگە،
سول ماگايدان تابىلاتىن جاقىنى.

كۇندەرى جوق قينىدىقا جوق دەسكەن،
كۇندەرى كوپ جاماندىقا كەكتەسكەن.
وتان قورعاۋ بورىشىم دەپ سەرتتەسكەن،
قاھارمانىم توبىعىنان وت كەشكەن.

الىپ وتان ۇلى جۇڭگوۋا ٴورىسىڭ،
ماقتانىشىڭ ونى قورعاۋ سەن ٴۇشىن.
جاۋعا سەستى، ال دوسىڭا قاشان دا،
بەرىپ كەلدىڭ مەيىرىمدى قول ۇشىن.

و، ارميام شاپاعاتشى قورعانىم،
قيان - كەسكى ٴوتتى - اۋ بۇرالاڭ جولدارىڭ.
ٴومىر - ٴولىم سايىسىندا وتان دەپ،
ەل باسىنا باقىت بولىپ ورنادىڭ.

وتان دەگەن ويىڭداعى ۇلى ۇعىم،
ول سەن ٴۇشىن قولقا، جۇرەك جۇلىنىڭ.
سونان ىردەپ بار باقىتىڭ، جىلۋىڭ،
العان ەمەس ٴبىر كۇن ٴسىرا تىنىمىن.

جەتەگىندە ەل قورعايتىن الىپ ٴۇمىت،
تاستى باسىپ، تاۋ اساتىن قارلىعىپ.
وتان ٴۇشىن بارلىعىن دا ارناعان،
ەل ەسىندە ەگىكتەرىڭ ماڭگىلىك.

ورەكيگەن داۋىرلەردە قاس جاۋىڭ،
جابىرلەنىپ قاپتاعاندا باسقا مۇڭ.
كەۋدە كەرىپ ساناقتارعا قاسقايىپ،
ايقىتىردىڭ ۇلى جۇڭگوۋا اسپانىن.

ۇستەم شەگىپ جاۋ الدىندا قايراتىڭ،
سەن ٴۇشىردىڭ ەل باسىنىڭ قايعى وتىن.
تىكسىندى جاۋ، ٴسۇيىندىردى دوستارىڭ،
كەرەمەتتەي سەنىڭ ەرلىك ايباتىڭ.

باسىپ وتكەن بۇرالاڭ جولدار سان قيلى،
قاناشالاعان سارىبارداربىڭ جان قيدى.
قاھارماندىق ىزگى ستەرىڭ ۇرپاقتىڭ،
كوگىلىنە ەستەن كەتپەس ٴنار قۇيدى.

ەلدىڭ كورمەي ماشاقاتتى شاقتاردى،
كىرپىك ىلمەي اتىراپتى اق تاگدى.
اقتاۋ ٴۇشىن ازاماتتىق بورىشىن،
كوكەيىندە حالىق قانا ساقتالدى.

و، ارميام جارالعانىڭ ەل ٴۇشىن،
ەلىڭ ٴسۇيىپ قۇرمەتتەيدى سەنى شىن.
مۇقالماسىن، قايتپاس قايسار جىگەرىڭ،
ماڭگى سەنىڭ ۇستەم بولسىن جەڭىسىڭ.

ٴتۇس

ٴشاريبات جۇمان قىزى

- كوزىڭە تىككەن تۇسىپەسىن، تاباناعا شوگىر كىرمەسىن، بالام، اينالايىن، التىنىم، جاربىعىم ەەنىلدا سەن امان بول...

«ساماپىن اق شالىپ، اجارى قايتىپ، اجىم باسقان جۇزىندە انا ەمەس، تەرەزەمىنە مۇڭ تۇنىپ تۇگىپ كورىنەدە ۇلكەن رەنىش، وكىنىش جاتقان انا جولىقتى ماعان. الپىستىڭ ەسكىن قاعىپ، اشىپ كىرىپ ۇلگىرگەنىمەن، ارەكەتى تىم شيراقى. شارۋا ادامى ەكەنى كورىنىپ - اق تۇر. اياپ كەتتىم بە، الدەبىر جاقىندىق تارتتى ما، ۇمتىلىپ بارىپ اقىرىن انانى قۇشاقتاپ قويدىم. انانىڭ قۇشاعى ىستىق ەكەن. كورىنسىن ارالاس تەرەڭ ٴبىر تىنىستادىم». ىستىقتاعانداي بولىپ، جاتقان جامەمنان ٴبىر اۋناپ ٴتۇستىم. تەرەزەدەن ٴسال جىلجىمىك كەلىپ، سومان بەت الدىمدى بەرە قايتا ۇيىقتاپ كەتتىم.

«ۇل تابىيادىم دەمە، قىزىم. ۇل تاپقان انا مەندەي بولار، التى ۇلىم بولسا دا، ۇل مەن كەلىنىڭ ىستىگىنە تاشىلىپ، قىزىل تىلدەرىنىڭ وتىنا قاقتالىپ، كارى جانىمنىڭ قادىرى كەتىپ - اق ٴجۇر. جاراتقان اللانىڭ بەرگەنى موي، قايتەبىن، تىلەۋلەرىن تىلەيمىن. كوزىم جۇمىلىپ قارا جەر قويىنىنا جاتاق تيگەنشە قۇ جانىمدى سۇيرەپ ٴجۇرىپ جۇرە تۇرارمىن. شىن جانىڭ شىققان سوڭ، مۇنىڭ ٴبارى كوزدەن ۇشىپ، كوڭىلدەن وشىدى ەمەس پە». تارىس ەتە قالعان دابىستان شوشىپ ويانا كەتتىم. تاس قاراڭعى ٴتۇن، شالا - تۇپىراقتى كوتەرە سوققان جەل انىق تۇرعان تەرەزەنى تىنىمسىز ۇرعىلاپ جاتىپتى. باسىم زىلماۋىر، ورنىمنان اۋىر تۇرەگەلدىم دە، سيپالانا بارىپ تەرەزەنى جاپتىم. كوزدە ۇيقى ونان ارى جەتەلەپ كەتتى...

«جايلاۋ. ٴبىر ارقا وتىن كوتەرگەن انا، قاسىندا ەرتكەن ۇلى بار، سايدى ورلەپ جوتا باسىنا شىعىپ كەلەدى. ۇلى تالدان ات ٴمىنىپتى، بىردە وزادى، بىردە وينعا اينالىپ ارتتا قالادى.

- ٴجۇر، بالام، كۇن جاۋىپ كەلەدى، سۋ بولاسىڭ.

انا قايتا ارتىنا قايتىپ، ۇلىن قولىنان جەتەكتەپ الدى. بىردە توقتاي قالىپ سالماعىمەن تومەن ٴتۇسىپ بارا جاتقان وتىندى ىركىپ كوتەرىپ قالادى، ەندى بىردە توقتاي قالىپ ٴبۇيرىن تايانىپ دەم العان بولادى. سەبەۋلى جاڭبىر جاۋا باستادى. انا ادىمىن تەزدەتىپ، ەندى قالىڭ شىرعاناقتىڭ اراسىنداعى جالعىز اياق تىك جولمەن تونە تارتىپ، ۇيىنە تەزىرەك جەتىپ الۋعا ۇمتىلاندى. جاڭبىر تامشىلارى اۋەلگىسىنەن ۇلعايىپ، كوبەيە باستادى. ۇلىندى قايتىپ كەلىپ اكەتەرمىن دەگەن انا، شارشاپ، ماۋجىراپ، قىڭقىل - سىڭقىلى كوبەيىپ، ٴبىر جاعىنان جاۋىنعا جاۋراپ قالعان بالاسىن وتىننىڭ ورنىنا ارقاسىنا كوتەرە سالىپ اسىعا باسىپ ۇيىنە تارتتى...» بۇل ٴوڭىم بە، ٴتۇسىم بە دەيمىن. ۇيقىلى وياۋمىن. ٴوزىمنىڭ بالالىق شاعىما قايتىپ كەتكەندەيمىن، جايلاۋدا، كيىز ۇيدە جاتقاندايمىن. جان - جاعىمنان جەل كەۋلەپ توگىلەداي كۇي كەتتىم. قىمتانا ٴتۇستىم.

« - شەشەگىمەن شەعسا ٴمايدى ەكەنىمىن، ول كەمپىر جايلاۋعا بارىپ الىپ تاڭ ايعاي شعارىپ، ەلى ەلگە كۇلكى قىلىپ جۇرەر. ىسىندا تاستاپ كەت.

بۇل تانىس داۋىس. انادى تۇماعان، كىندىگى ادام قولىنان كەسىلمەگەن، كىر - قوگى انا قولىمەن جۋىلماعان، انا ومىراۋىنىڭ ۇيزىن ەمبەگەن، انا جاۋلىعىن كورمەگەن بىرەۋدىڭ داۋسى. «ەمدەلت» ەتتىم دە شوشىپ ويانىدىم، جانىمدا جاڭا ۇيسىمدە كورگەن انا اق جالىنعان وتىر.

- ە، دۇنيەنىڭ قورلىعى سوقا باسىڭ سوپيپ جالعىز قالعان ەكەن، ون ۇلىڭ بولعانمەن دە ٴوز شالىڭا جەتەرى جوق ەكەن نە شارا، ۇلىڭ كەلىنىڭ قۇلى سياقتى، بىرەۋىڭ قۇلى مەنىڭ كۇيمەدى قايدان سۇراي السىن

انا جاۋلىعىنىڭ ۇشىمەن ەكى كوزىن كەزەك ٴسۇرتىپ ٴوتتى، اتۋدىڭ، زارىنىڭ ادۋىن ايباتىن شعارىپ وترعان جوق جۇرەگىن، بايىپتى، سالماقتى، سىرلى بەينەدە قالعان. شىركىن دەدىم، ادام بولىپ تۋىلىپ، حايۋان بولىپ جاسايتىندارعا قاناشاما اق جاۋلىقتى انا بولجاۋلىق بولىپ، ٴىشى - سىرتىن كىر باسىپ، كۇرەسىنگە لاقتىرىلىپ تاستالدى ەكەن؟!

ۇيقىمان ويانادىم، جاي ەمەس، جىلاپ ويانىدىم. الدەنەمەدى جوعالتقانداي اينالامنان سيپالاقتاي ىزدەي بەرىپپىن، ٴبىراق قولىما تەلەفونمان باسقا ەشتەمە ىلىنبەدى. شەشەمە تەلەفون جالعادىم.

- بالام، امانشىلىق پا؟ ٴتۇن ورتاسىندا نەگە تەلەفون ۇردىڭ؟

- قۇداي دەپ شەشە، امانبىز. ٴتۇس كوردىم.

- ە، ٴتۇس تۇلكىنىڭ بوعى دەيدى بالام، قانداي ٴتۇس كورسەڭ دە جاقسىلىققا جورىپ قوي. ٴبيسميللا دەپ ول جامباسىڭمەن جاتىپ ۇيىقتا.

كوز جاسىمدى ٴسۇرتىپ، شەشەي يمان ايتتىم دا جاستىعىما قايتا باس قويدىم.

- ويباي، ٴىشىم اۋىرىپ بارادى، شىداتار ەمەس، تۋاتىن بولدىم.

- بالام، قورىقپا! قاسىڭدا مەن بارمىن.

- ەي، مىنا شەشەڭ شەشىپ كەتسىن.

- مۇندا ساعان نە بار، شەشىپ كەتتى.

وھو، جىگىت! انا جۇرەگىن وسلاي مۇزداتقان باتىرلىعىڭ قاي اتاڭنان داريدى ەكەن بويىڭا. نەمەرە سۇيسەم دەپ قارق بولىپ، قوس وكپەسىن قولىنا الىپ جەتكەن كارى انانى ۇلى مەن كەلىنى شيلاحانا ەسىگىنەن وسلاي قايتاردى. «قۇداي - اۋ، مەن دە انا بولىپ ەم عوي، انا بولىپ تار قۇرساعىمدى كەڭىتىپ، مىنا دۇنيەگە اتپال ازاماتتار اكەلگەن التىن قۇرساق انا ەمەس پە ەدىم مەن. مەنىڭ دە قوس ومىراۋىم سىزداعان، مەن دە اشتى تولعاقتىڭ ٴدامىن تاتىپ، بالانىڭ ٴتاتتى داۋسىنان بويىما جان شاقىرعام. ۇلىمنىڭ ماڭدايىنان يسكەگەندە كەۋدەمەرسىگەن تاعدايىم ٴجيبىپ، ٴشولىم باسىلاتىن. شىركىن، قاشان شەشەلەپ جۇگىرەر دەپ ارماندايتىم، اسىققام. كاردلىك دەگەنگە جۇبىتاعىم كەلمەي، جاستىقتىڭ جالىنى قايتپاسا ەكەن دەپ تىلەۋشىم، ونىم بالالارىمنىڭ قاسىندا بولسام دەگەن قيماستىق ەدى عوي. بالانى ۇيلەپ قويۋ پارىزىم دەپ ەدىم، سودان كەيىن نەمەرەمدى كورۋ كارى جانىمنىڭ قالعان قۋانىشى ەدى. سونى دا بۇيىرتپادى...»

شيلاحانا قاقپاسىنان شىققان انا اۋىر ۋىعا كەتتى. ٴجۇرىپ كەلەدى، جىلاپ كەلەدى. وكسىك جوق، تەك كوزدەن جاس توقتاۋسىز اعادى، تيەگى اعتىلىپ كەتكەندەي. بەيتانىس قالا، اۆتوكولىكتەر قايشىلاسادى، قالانىڭ كادىمگى ۋ - شۋى انانىڭ قۇلاعىنا ەستىلەر ەمەس. كۇزدىڭ كەشكى سۋىعى ٴبىلىنىپ، قالالىقتار ٴۇيدى ۇينە سۇگىپ، جۇرگىنشىلەر سيرەي باستادى. شارشادى ما، الدە قايعىدان باسى اينالىپ، بۇتى قۋرىدى ما، انا جول شەتىنە وتىرا كەتتى. اينالاسىنا قاراپ ەدى، جول دا، بىنالار دا بارلىعى بەيتانىس. ىزدەپ كەلەر دەپ قارايلاپ ەدى، ۇلىنىڭ قاراسى كورىنبەدى. قالانى قاراڭعىلىق جاپتى. مىندى ەشنارسە كورىنبەيدى. ٴتۇن بار جارىقتى جۇتىپ، سۋىق قول جابىرەيلدەي انانى قۇسىرىپ، توڭدىرىپ، جەر قويىنىنا تارتىپ بارا جاتتى...

گازەتتىمىزدىڭ مەكەن - جايى: قۇلجا قالاسى «احمەتجان كوشەسى» 307 - اۋلا. تەلەفون: رەداكسيا مەڭگەرۋشىسى 8122480، رەداكسيا 8122198. گازەتتىڭ ايلىق باعاسى 12.5 يۋان، جەكە باعاسى 62.5 فىن.

Ұш қонұыр
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ӘДЕБИЕТ, МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ ӨНЕР ГАЗЕТІ

Мерей
№36 (298) 9 қыркүйек 2016 жыл

АЛЬМА МАТЕРГЕ ДЕГЕН СҮЙІСПЕНШІЛІК

– Бүгін сіздер бірнеше ұрпақтарды қамтыған оқытушылар мен қызметкерлердің, студенттердің, түлектердің және еліміздің үздік дәрігерлерінің Альма-матері болып табылатын еліміздегі көне университетіміздің тарихына енділіздер. Бүгінде еліміздегі әр үшінші дәрігер ҚазҰМУ-дың түлегі болып табылады. Және бұл университет қабырғасында сол кісілер негізгі медициналық білімді игеріп, бойларына мейірімділік пен игі қасиеттерді сіңірген, - деп бастады сөзін Н.Хамзина.

Университеттің аса бай тарихы мен үлкен жетістіктері бар. 85 жыл тарихы ішінен ҚазҰМУ түлектерінің гуманизм, изгілік, сұлулық пен ақиқат жолында жалпыазаматтық идеалдарды ұстанудағы сіңірген зор үлесін көре аламыз. Бүгінде Бірінші медициналық университет еліміздегі 10 инновациялық бағыттағы жоғары оқу орындарының бірі болып табылады. Өз тарихында зор педагогикалық пен ғылыми мүмкіндігін пайдалана отыра 65 000 жоғары білікті, бәсекелесуге қабілетті денсаулық сақтау мен фармация мамандарын дайындады. Мамандар өз елімізден қатар жақын жаңа алыс шет елдерде табысты еңбек етуде.

Ғасырға жуық тарихында ҚазҰМУ үлкен жол атқарып, әсіресе инновациялық тұрғыдан белсенді көрініс білді. Соңғы 1930 жылы бір ғана медицина факультетінен басталу алған шақырақ бүтінде бірегей инфрақұрылымы мен үздіксіз медицина қызметкерлерін дайындауда заманауи кәп деңгейлі жүйесі бар алып университеттік кешенсіне айналды. Барлық Университеттегі қамқустар оқу орнының аса бай тарихын сақтап отыр.

Осы жылы ҚазҰМУ-ға 1280 студент оқуға түсті, оның ішіндегі мемлекеттік білім гранты иегерлері – 669. Бірінші курсқа түскен студенттердің 327-сі «Алтын белгі» иегерлері, 64-ті халықаралық пен ұлттық олимпиада жүлдегерлері. Мемлекетаралық келісім бойынша 145 шетел студенттері әлемнің 10 елінен оқуға түсті: Испаниядан (13), Ұлыбританиядан (1), Португалиядан (1), Мысырдан (1), Ауғанстаннан (2), Түрікменстаннан (1), Өзбекстаннан (4), Қытайдан (1), Тәжікстаннан (4) және Үндістаннан (121).

– Сіздердің жолдарыңыз болды. ҚазҰМУ студенті болу қашанда

болсын өз өзектілігін жоғалтпаған. Сіздер ең мәртебелі мамандықты таңдап отырсыздар, үлкен байқаулардан озып шықтыңыздар. Ендігі кезекте сіздердің көрнекті маман болуларыңыз өз қолдарыңызда. Университет өзінің әр студенті мен түлектерін мақтан тұтады, ал сіздердің барлықтарыңызды бір арнаға ортақтандыратын силат – Альма матерге деген сүйіспеншілік болмақ. Біз өз тарапымыздан түлектеріміздің тұлға болып қалыптасуында барлық қажеттіліктерді атқарамыз, дегенмен, сіздер де күш салуларыңыз керек. Мұны жүзеге асыруда бізде барлық қажетті мүмкіндіктер жасалған. Мен сіздерге сәттілік пен жетістіктер тілеймін. Сәт сапар, құрметті бірінші курс студенттері, - деп Нұргүл Хамзина сөзін қорытындылады.

ОРАЛДА «ОРАЛ АРУЫ - 2016» БАЙҚАУЫ МӘРЕГЕ ЖЕТТІ

Батыс Қазақстан облыстық қазақ драма театрында «Орал аруы - 2016» байқауы мәреге жетті.

Сұлулық байқауына барлығы 12 үміткер қатысты. Маусым айында іріктеуден өткен олар үш ай бойы би мен актерлік шеберлікке үйренді, түрлі шараларға қатысты.

Бес кезеңнен тұрған сайыс барысында арулар өздері туралы әңгімелеумен бірге ұлттық киімдермен сахнаға шығып, өз өнерлерін көрсетті. Қазылар алқасының сауалдарына жауап беріп, ой-өрелерінің қандай деңгейде екендігін танытты.

Ұйымдастырушылардың бірі Көркем Дәуымованың сөзіне қарағанда, аталмыш байқауға қатысқан 16-22 жас аралығындағы үміткерлердің бәрі де тиянақты әзірленген. Ең бастысы, ашық-шашық емес, ұлттық киім киген қыздардың әдемі жүрісі мен қимылдары, өнері мен сауалдарға тиянақты жауап беруі жиналған көпшілікке жақсы әсер қалдырды.

Байқау қорытындысында Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университетінің студенті, 18 жасар Айнұр Шаймарданова жеңімпаз атанды. Оған сый ретінде Парижге жолдама берілді. А.Шаймарданова сонымен қатар бірінші орынды иеленген Алина Әбдуғалиевамен бірге «Қазақстан аруы - 2016» байқауында облыс намысын қорғайды.

Айта кетейік, «Орал аруы - 2016» - қала күні аясында ұйымдастырылып отырған шаралардың бірі.

«МЫҢ ТҰЯҚТЫҢ ДҮБІРІ – БІР ТҰЯҚТЫҢ САУСАҒЫ...»

Оралдағы Жастар мәдениет үйінде Қазақстан халық әртісі, күйші-композитор Тұяқберді Шәмеловтің 65 жылдығына орай «Мың тұяқтың дүбірі - бір Тұяқтың саусағы...» атты еске алу кеші өтті.

Ғ.Құрманғалиев атындағы облыстық филармония ұйымдастырған кеште Дәулеткерей атындағы қазақ ұлт аспаптар оркестрі (дирижерлары - мемлекеттік «Дарын» жастар сыйлығының, республикалық дирижерлар байқауларының лауреаты Еркін Нұрымбетов пен Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері Қырымгерей Қажымов) күйші-композитордың туындыларын орындады. Сондай-ақ Т.Шәмеловтің елге танымал әндерін Қазақстанның еңбек сіңірген әртістері Қанатқали Қожақов, Жұмағаным Рахимова, Сәуле Тәудаева, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткерлері Хатимолла Бердіғалиев, Мұрат Әмірханов, халықаралық және республикалық байқаулардың лауреаттары Еркін Өтегенов, Дастан Есентеміров, Ернар Өміралі, Айбар Хайырханов және басқалар нақышына келтіре шырқады. Қазақстанның еңбек сіңірген мәдениет қызметкері Ермек Қазиев бастаған домбырашылар күмбірлете күй шертті.

1951 жылы қыркүйек айында Бөкей ордасы ауданы Саралжын ауылында дүниеге келген Тұяқберді Шәмелов төрт жасында домбыра ұстап, кейін Алматыда консерваторияда Қазақстанның халық әртісі Қали Жантілеуовтен дәріс алып, шәкірті атанды. Құрманғазы атындағы қазақ мемлекеттік академиялық халық аспаптар оркестрінде қырық жыл еңбек етіп, оның бас концертмейстері және көркемдік жетекшісі деңгейіне дейін көтерілді. Құрманғазы атындағы консерваторияда дәріс берумен бірге туған жеріне де жиі келіп, өз талімін кейінгі жастарға үйрете білді. 2012 жылдың қыркүйек айында өмірден өткен Т.Шәмелов өзі ұстаз тұтқан Мәмен күйшінің жанына жерленді. Қазіргі кезде Орал-Жаңақала жолы бойында қос кесене қатар тұр. Сонымен қатар Жаңақала ауданы орталығында күйші-композитордың мүсіні орнатылған. Жаңақала ауданы әкімдігінің қолдауымен естелік жинақ та жарық көрді.

Еске алу кешінде облыстық мәдениет, мұрағаттар және құжаттама басқармасының басшысы Дәулеткерей Құсайынов, журналист Темір Құсайын, Жаңақала аудандық мәслихатының хатшысы, ақын Закария Сисенғали өнер сүйер халқы барда Тұяқберді Шәмеловтей біртуар тұлғаның есімі ешқашан ұмытылмайтынын баса айтты. Қадырдай ұлы ақынның «Мың тұяқтың дүбірі - бір Тұяқтың саусағы...» деп төгіле жырлауы тегін емес. Әсіресе, ақын, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, халықаралық «Алаш» сыйлығының иегері Ақұштап Бақтыгереева сөзі әсерлі шықты.

«Бүгінгі кештің құдіреті - тағы да домбыра. «Екі ішектің бірін қатты, бірін сал-сал кем бұра. Нағыз қазақ - қазақ емес, нағыз қазақ - домбыра», деп, Қадыр ағамыз айтқанындай, домбыра - аттың жалына, түйенің қомына байлап, бабамыз бүгінгі заманға жеткізген ұлы даламыздың қасиетті мұрасы. Ол батырдың ерлігі мен өлімін, ақынның мұңын, ұлттың кешегі өмірін, бүгінгі жеңісін жырлайды. Бір кезде Сарыарқада көсіле шапқан мыңдаған тұлпарды көз алдыңа әкеледі. «Мың тұяқтың дүбірі, бір Тұяқтың саусағы...» дейтініміз де сондықтан. Неге солай, ойландық па соны, жастар?! Ол айқайлап, бақырған эстрада емес. Домбыраны түсінген адамда жүрек болады. Домбыраның үнін ұққан бала отаншыл болады, жат ағымға ілеспейді, ұлттың сатпайды. Ұлы тұлғалар өзінің жолдасымен де ұлттың көкжиегін кеңейтіп жатады. Сонау Астрахан облысында жатқан Құрманғазы бабасының басына барып, жастар тау етіп тұруы керек. Күй атасы Құрманғазыдай, кешегі Нұрғисадай ұлы күйшілердің туындылары Брамстың «Венгр биінен» еш кем емес. Тек оны әлемдік деңгейде насихаттай білу керек. Қали мен Тұяқтай орындаушылар болуы үшін әр қазақтың төрінде тұмармен бірге домбыра тұруы тиіс. Ұлттың тарихы, бабаның зары, даланың қасірет-қуанышы, қыздардың махаббаты, кешегі аштық, бүгінгі жеңіс - бәрі де сонда. Ең бірінші байлық та сол. Ендеше, домбыраны құрметтей білейік. Сонда ғана біз бабалар аңсаған ұлы мұратқа жете аламыз», - деді Ақұштап Бақтыгереева.

Директор-
Болат БАТЫР
Bolatbatyr@mail.ru

Бас редактор
Арман МАҚСҰТОВ

Бөлім редакторлары:
Мәдениет және өнер – Гүлжанат ШОНАБАЙ
Әдебиет (проза) – Кайрат ДҮЙСЕНОВ
Әдеби сын – Кенжеғали ҚОШЫМ-НОҒАЙ (Қошымов)
Дін – Ағабек СЫДЫКОВ
Ғылым – Бейбіт ҚОЙШЫБАЕВ
Сатира – Мұхтар ШЕРИМОВ

Тұрақты авторлар:
Қажет АНДАС (Алматы облысы)
Төлегбек Мұхтаров (Атырау облысы)
Байқал БАЙӘДІЛОВ (Ақмола облысы)
Алтай АЙЫП (Қызылорда облысы)
Нұржан СЕРТҚҰЛЫ (Жамбыл облысы)
Ақмарал Әбдіқалық (Ақтөбе облысы)

Аймақтағы өкілдер:
Ақжол АХМЕТ (Атырау облысы)
[illegible]кейіт ЖҰҚТАР (БҚО)
[illegible]ек ИСМАИЛ (Қызылорда облысы)
Нұрлыбек ЖҰБАТҚАН (Ақтөбе облысы)
Айтуар ӨТЕГЕНОВ (Маңғыстау облысы)

Жауапты хатшы – Манас ҚАЙЫРТАЙҰЛЫ
Корректор – Шолпан СЕРТҚЫЗЫ
Бастапқы дизайнер – Марат БАЙМАҒАНБЕТОВ

Қазақстан Республикасы Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің 7 қаңтар 2016 жылы тіркеген (№16081-г қуәлігі берілді.
«Ақпараттық жасанды орын жасайтындығы жөніндегі» №10414-С.Ж.ТО.2008 ж.)
«Ұш қонұыр» газетінде жарияланған материалдардың авторлардың көзқарасы әрдайым редакцияның жалпы ұстанымдарын білдіре бермеуі мүмкін.
Газеттің сирек беттері мен бет қаттарын «Ұш қонұыр» редакциясының компьютер орталығында жасалып, «Дәуірлер ЖШС баспаханасында (Алматы қаласы, Ш.Қалдаяқов көшесі, 17-үй) басылды.
Жарнамаларға жасалған материалдардың мәтіндері редакция мекемдерсін бақыланбайды.
Сұрақтарды сапасына редакция жауап береді.
Жарнама мәтіндеріне жарнама берушілер жауапты.
«Ұш қонұыр» газетінің жалпы индексі: 64311
Газет аптасына бір рет, сұрма күні шығады.

Мекен-жайымыз:
040900, Алматы облысы,
Қаскелең қаласы,
Бауыржан Момышұлы
көшесі
Редакция телефондары:
8(727)972-75-55,
Тапсырыс: 298
Таралымы: 140000 дана

e-mail:
ushkonyr_gazeti
@mail.ru

ЖАРҚЫРАП ЖАҢҰТ ОЙЛАР ТҰРАР МӘҢГІ

Қажет АНДАС

Ақын, журналист, жазушы, филология магистрі. ҚХР, Күнес ауданында туды. ҚХР ШҰАР университетінің заң, ШҰАР пед институтының қазақ тілі мен әдебиеті, І.Жансүгіров атындағы Жетісу мемлекеттік университетінің журналистика мамандығын және қазақ тілі мен әдебиетінің магистратурасын бітірген.

Қазақстан Республикасы Журналистер және Театр қайраткерлері одақтарының мүшесі. І.Жансүгіров атындағы Жетісу мемлекеттік университеті «Іліястану» ғылыми-практикалық орталығының ғылыми қызметкері, Алматы облыстық «Жетісу» газетінің тілшісі. «Парасат жолы», «Жетісу баспасөзінің тарихы», «Жерұйық мекен» Алматы облысының мәдениеті мен өнері» (Бұл кітап Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтің ықыласына бөленіп, Тұңғыш Президент кітапханасына сақтауға алынған), «Алты жол өлең», «Өткен күнде белгі бар» (Мақпал Андаспен бірлесіп жазған) атты кітаптардың авторы. «Көкжиек», «Елдіктің алтын тұғыры» атты алманақтарға шығармалары енген. Қоғамдық жұмыстарға бедсене атсалысқаны үшін Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Назарбаевтың Алғыс хаты және облыс әкімі мен облыстық басқармалардың Құрмет грамоталарымен, журналистикаға сіңірген еңбегі ерекше, Қазақстан Журналистер одағының сыйлығы, Іліястануға қосқан үлесі үшін Жансүгіров атындағы медальмен марапатталған. Баспасөздерде жарық көрген мақалалары ықпалды саналса, түрлі ғылыми-танымдық басылымда жүзге жуық ғылыми мақаласы жарық көрген. Кейінгі жылдары аударма және драматургия саласымен де айналысып жүр.

ШЕШЕМЕ

Менің шешем жүзі жылы жар еді,
Өлең еді ойлайтұғын әлеуі.
Жатса, тұрса жаратқанға жалбарып,
Жадырайтын көңіл көрі, жан емі.
Бір әулеттің тасқа қашап тарихын,
Жаза-тұғын ақын үлға зар еді.

Батыл еді, батыр еді қауымдар,
Мінезінде бір ерекше дауыл бар.
Қайсарлықты білгің келсе, ендеше,
Міне, осындай рухы пақ, жаны нар.
Ұрпағына ұластырған ұлылық,
Аналардың рухынан алындар.

МЕНІҢ ШЕШЕМ,

Шерлі өмірден шермекке,
Тағы соған бас имеген ер кеуде.
Қуанышты Қарсы алады,
әрине ,
Қайғыны да батыл еді жеңеуге.
Көз алдымда сіз тұрасыз қашан да,
Қаламымды Қолыма ала бергенде.

Өтті жылдар артқа тастап қиынды,
Таңір маған ақындықты бұйырды.
Жақсы ырыммен жастап жатты басымда,
Менің алғаш жарық көрген жырымды.
Бірақ, бірақ түсіне алмай келемін,
Кешір, шеше, сенің жүрек сырыңды.

Ақын болды сен баптаған бересің,
Бойлап шалқар өлең сөздің тереңін.
Бірақ, бірақ, жарасымды бір көйлек,
Өзіңізге кигізе алмай келемін.
Жазылады бізбен бірге тарихың,
Сізге ұсынар сыйлық осы, өрелім.

ҚАЗАҚ ЖЕРІНІҢ ЖҮРЕГІ

Өтті қанша жылдар жылжып,
Атты қанша таң күліп,
Құлағынған бір кетпейді,
Сол кездегі жаңғырық.
Жігеріңе жалын беріп, жанарға от жандырып,
Бүкіл қазақ даласының мақтанышы – Астана,
Сарыарқаның төсіне кеп тыныс тапты мәңгілік.

Қазақ болып тарихта қаншама рет қан кештік,
Қаншама рет қанжыладық,
Зарға толы әнді естің.
Шұбырынды заман өтті, «Елім-айлап» шетке астық,
«Желтоқсанның ызғарында» жанарларда
қалды өштік.
Барліне де тәубе тәңір тәуелсіз ел атандық,
Енді сені жау алмайды,
Дау алмайды жанкешті ұлт.

Елдің ырыс-берекесі пейіліме ғажабы,
Бүгінгі ұрпақ өз тарихын басқа жолмен жазады.
Қыран құсты көк байраққа қондырып-ап баппенен,
Қазақ елі болашаққа қадам басып барады.
Ұлы Астана бас көтерді Сарыарқаның төсінде,
Іргесінде көзін салып жатыр баба мазары.

Бүкіл алем бүгін бізге таңырқайды таңдана,
Он-ақ жылда бой түзеді сәулеті асқақ мың қала.
Бізге қарап бойын түзеп, ойланатын кез жетті,
Иегінің астыменен қарағандар паңдана.
Батылдығы, батырлығы қазақ деген халықтың,
Деп білген жөн жұның өзін әрбір адам, әр бала.

Ынтымақтың туын тігіп жатқаннан соң ел іші,
Күн-күн сайын шалқып-тасып келе жатыр өрісі.
Ешқашанда мызғымайды дей аламын сеніммен,
Пейілі кең, мейірі асқақ отандастар ырысы.
Бұл, әрине, тектен-тегін бола салған іс емес,
Текті әулеттің тегі болған тектіліктің белгісі.

Бірге соғып Астанамен тілегі де жүреті,
Қазақ елі жаңаша бір бастамамен түледі.
Астананың тағанына бір тал кірпіш қойылса,
Қазақстан тарихы да қалыңдайды бір елі.
Және бүгін күллі алем сенетіні белгілі,
Бірлік пенен ірліктен соғылған соң тіреуі.

ТҮРҒАНДА ЖҮРЕГІМДЕ ОТ

(Чили ақыны, Нобель сыйлығының иегері Пауло Неруданы оқыған соң)

Жарқырап жаңұт ойлар тұрар мәңгі,
Оқыдым «Өлімсіз» жайлы шығармаңды.
Мен сені өмір бойы танымаушы ем,
Осылай айта алмасаң ұлы арманды,
Бір күні біз де өлеміз жыр-тастап,
Мақтаудың, жазғырудың, жылаулардың.

Түрғанда жігерімде от, бойда қанын,
Мәні жоқ жұмақ жайын ойламадым.
Келешек күндерімде балкім, жеңдеп,
Ат шаптырып алашқа тойланармын.
Халқымнан махаббатын жүрегімнің,
Түсінер сонда жұртым жоймағанын.

Тірліктің көл сынақпен өрнектелген,
Көз ашқан жемісі мол еңбекпенен.
Қай ауыл, қай төбеде жатер жерім,
Жансебіл аз үміттың өрнегі болып.
Егер содан қуаныш табар болса,
Өзімді өз қолыммен жерлеп берем.

Жүрсе де көп қиядан жасып басым,
Өмірге махаббаттан ашықпасым.
Аз ғана тірлігімде жиып-терген,
Алайын ақиқаттың ашып басын.
Айта жүр мынау сараң тіршілікке,
Қажетті ақетуге асықпасын.

АТА ЗАҢ – АЙБЫНЫМ

Халықтық едік қашанда біз жықпаған өр намысын,
Кеудесін де иіктіре алмайтұғын тағы сын.
Әз атаның аманатын сенімімен сұғарып,
Мекен үшін жанын қиды сан батыр мен арысың.
Бүгін, тәйір сол күндердің дүбірі түр құлақта,
Естелік боп есте қалған ескерткіштен танитын.

Өтседағы санамызға жүгін артып, жылжып күн.
Бірақ, бірақ жібін ешкім үзе алмайды шындықтың,
Көсем сөздің қалқасына жасырынған жай ғана,
Мен мынадай құны тозбас бір керемет сырды ұқтым.
Елің барда еңсең биік, керісінше, болғанда,
Өмірінің өрісі тар, тынысы зар мұңлықсың.

Бүгіндері азат ойлы ұланымын өр елдің,
Қожасымын деп айтсам да артық емес алемнің.
Бір кездері жігерімнің жаншылғаны ақиқат,
Енді, міне, алыс-жақын ағайынмен теңелдім.
Көк Байрақтың желбірінен сенім алып сергісем,
Әнұранның әуенімен мың сезімге бөлендім.

Иә, иә, тәубе, тәңір, келгеніне бұл күнімің,
Биік арман, мұраттарға тың тебінмен ұмтылдым.
Желтоқсанның ызғарында жерге сіңген намыстан,

Жарып шыққан жұлдызындай жаңа
түрмен күлімірдым.
Бәрекесі бейбіт күнің кашпаса екен деп тілеп,
Аңсауменен келемін мен әмандығын жұртымның.

Өткен күннің таразысы, табыстары екшелген,
Тұғырымыз ешқашанда мызғымайды деп сенем.
Ендігі арман биігіне жеткізетін жетелеп,
Ата Заңның айбыны мен айдынында деп білем.
Десе дағы ел пейілін бейімдейтін бірлікке,
Береке мен ынтымақтан айырылма тек қакем.

ИТШІЛІК

Әлде кімді "Ит" екенсің десек біз,
Оның мәні тым терең жатады.
Бірақ, иттер, ақылдылар сезбейтін,
Іздеп тауып алады екен қатаны.
Ал, адамның итке жетпей санасы,
Жүргендігі жүрекке әуір батады.

Пендешілдік бар санаңы жайлаған,
Адамдығың қайда қалды таңғалам.
Айналаңда сұқсырдайын сұқтанған,
Қалың көзден қалай ғана жаз табам.
Бүтін маған жау боп шықты біреулер,
Кеше ғана қолын беріп, алқаған.

Алырай-а, жауап берші жарық күн,
Тірліктен де, бірліктен де жалықтым.
Жүндеп біттік күлбеттенген жүйкесін,
Күйкі тірлік мысын басқан халықтың.
Шалғайымнан тұрғанымен жел есіп,
Көп прайдан құры алақан қалыппын.

Айтқандары жалған екен достың да,
Шара басын төтей алмай көп сынға.
Иа, мен де Леф Толыстой сияқты,
Бірге еріп кетейін бе босқынға.
Бірақ, қайдам жолдан табар азығын,
Өкініштің, ондай жандар жоқ жүнда.

Қаумалаған айналамды жалғандық,
Жүреді айтеу бір көрсені арман ғып.
Жоқ нәрсемен мақтануға мықтымыз,
Бар нәрсе жоқ, оны айтудан арландық.
Келе жатыр шаң мен тозаң қаумалап,
Савсаттың сырт жағында қалған жұрт.

Мейлі, мейлі өтер уақыт, өтер күн,
Мүмкін мен де тақтым ба өкпем бекер жін.
Жазып болып ойларымның ұшқынын,
Көзімді ашып, иегімді көтердім.
Бірнеше ит ырылдасып тұр екен,
Ортасында мен тұратын көшемнің.

КӨКТӨБЕ

Екі күннің алдында көктем еді
Жүректегі біраз ой көктеп еді.
Бүтін қайта сары аяз сақылдады,
Осы аяздың жоқ еді көп кереті.
Амал қанша қамалдым кабинетке,
Көріп қайтпақ болып ем Көктөбені.

Орындалмай өкіндім бір арманым,
Бұл саларға осылай бара алмадым.
Жолдан оляа іздеген журналистің,
Күтіп жүрген үмітшіл елді ойладым.
Заман қанша оркенді болғанымен,
Шешілмейді екен-ау қол байлауын.

Табылмайды тірліктің бекер емі,
Үміт қана көңілді көтереді.
Төрт мәусымы сияқты өмірімнің,
Әр кезеңі өр оймен өтеледі.
Бірақ, мына қыс күні Көктөбеге,
Қанша ауғанмен аңсарым не кереті.

Ақындық, азаматтық құштарып бол,
Құлашты алыс-алыс тыстадым кеп.
Жанымды биік мұрат желпіндіріп,
Қомдадым қанатымды, ұшқаным жоқ.
Қазіргі бұл тағдырым қыс сияқты,
Достарым жоқ, маңымда дұшпаным көп.

Тарих пен танымнан үндес ермін,
Сондықтан да сенімнен бірге өсермін.
Сарнашқан боп тағдырым тұра бермес,
Кектем келер өрлікті гүлдетер күн.
Жазып өтсін, жемісін бісін күлде,
Көктөбеге сол кезде бір жетермін.

СЫНАРЫМ

Тағдырыма тұра келген сынарым,
Түртіп аштың көңілімнің шұғасын.
Қою бұлттар көтерілсе батыстан,
Сенің шамкес мінезің деп ұғамын.
Жылы сөздің өзегі жоқ ешкендай,
Сен күлімдеп жүрсең болды тұнарым.

Минут сайын құбылатын дәуірде,
Құнығамыз тәтті менен тәуірге.
Қайда дейсің төрт құбылаң тең болу,
Палесі кем, әуресі мол таныда.
Қиындықтың бізге түсін салмағы,
Береке орнап тұрғаны жоқ, әр үйде.

Бірақ, тағы адам болып жаралдық,
Бабалардың нәжісінен нәр алдық,
Сондықтанда мың жығылсақ, жүз тұрып,
Бір үміттің келеміз-ау жалау ғып.
Сұрамайымын артық дәулет таңіршек,
Берекені жауқажасын сарандық.

Осы күннің бақытына тәубе дет,
Жанымызды келеміз-ау әурелеп.
Жалғыз арман, жалғыз жігер айтеуір,
Ұшқындатып үміттерді жүр демеп.
Мен қиналсам қиянаттан құлықсам,
Сенім берген сенің орның бір бөлек.

Тағдыр бізге сынға тартқан сынды күн,
Қалай, қалай құбылтса да бұйрығын.
Өзімді алдап өткерсем де сан жылды,
Өзіңді алдап көргенім жоқ, шындығым.
Сондықтан да жұқтырмайық санаға,
Бұл дәуірдің жаңды арбаған пиғылын.

ДОСТЫҚ

Ойымда сан қиялдар тізбектелін,
Тағы бір көктем келді күзді өткеріп.
Дос-жаран қашқалақтап аулақ кетті,
Шара не жүргенмен сөз мұз бөктеріп.
"Жүрген" де әулие ойда бір аулидас,
Халімді сұрап қайтты іздеп кешін.

Бойыма тоғытпашы-ем жайшылықта,
Ой- жүйкем қалды әулие қайшылықта.
Алаөкпе ессіздерді дос деп білін,
Өзімді теңептім-ау жай шыбық қа.
Көңілдің көркемдістің терең мәнін,
Адамдар біледі екен таршылықта.

Бағызұр, сен алдымда тұрсың күлін,
Жүректі шымшыды ұят күрсіндіріп.
Жолдастың жолдастығы қиналғанда,
Басқалар бұдан кейін жүрсін білін.
Ақылы – адамдардың ішкі ойында,
Кеттің сен бұл шындықты түсіндіріп.

Ой бөлмей бақыт, рахат, азабыма,
Кір жағып жүріппін-ау таза арыма.
Мән беріп мәртебе мен құр сымбатқа,
Қалыптың әдіс әкір мазағына.
Достық деген мұраттың соңғы шыңы,
Жолдасың жейлі хан ба, жазалы ма.

Рахмет, түсінігі терең құрбым,
Ішінде жүрмесеңде өлең-жырдың.
Жанынан табылғаның үлкен медет,
Торласа зәуде қалам біреуді жұп.
Достыққа үстірт қарап келіппін-ау,
Достықтың қымбат мәнін сенен білдім.

ЖАЛҒЫЗДЫҚ

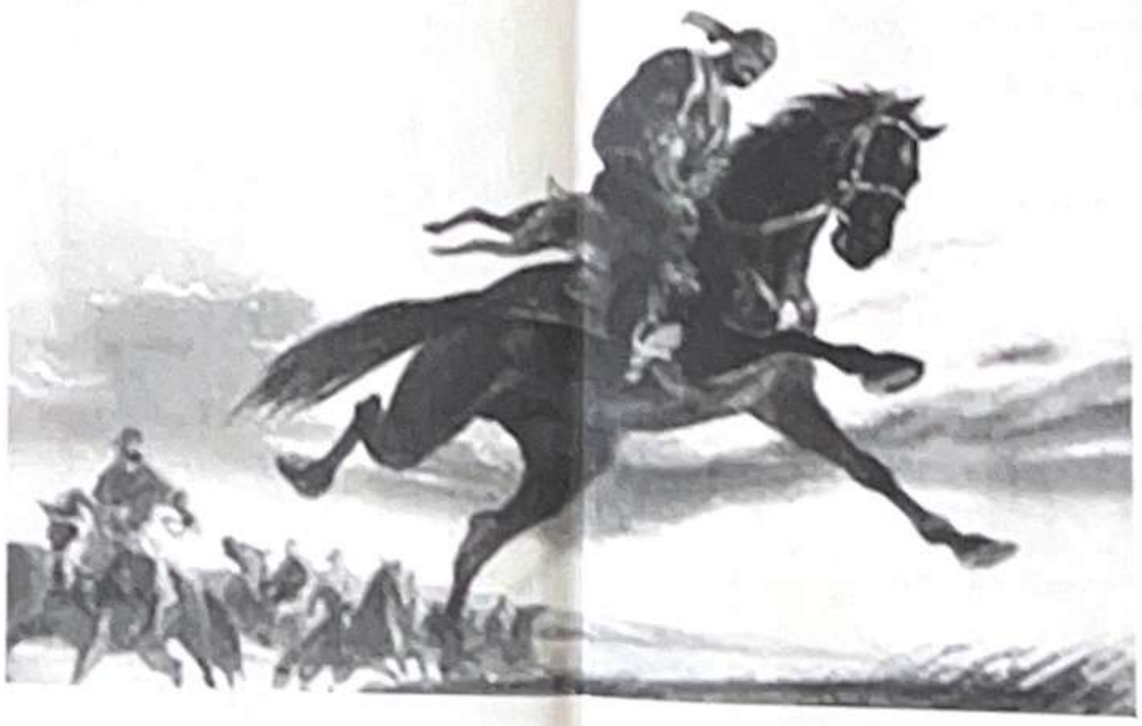
Сен алыстап кетің де, пақ арманым,
Содан бері тыныштық таба алмадым.
Өзім жайлі бір сәт те ойланған жоқ,
Өзің жайлы көбірек алаңдадым.
Несіне түсінбестік жағалайды,
Таңір-ай, бұл дәуірдің адамдарын.

Жалынсыз жан емес ем сенімінде,
Жаманға жатқызбаушы ең мені жүлде.
Екуіміз шын ниеттен табысқанбыз,
Еліктей жастық ойдың желігіне.
Бір кездегі сол, балдай тәтті сезім,
Тұрып алды есімде, ерінімде.

Мен ертеңдер білмеймін кім боламын,
Сезімбебпін өмірдің сырғамағын.
Сағаң шаттық сыйласам деп жүргенде,
Жас жанымды абайсыз мұңға орадым.
Біз жоғалтқан сол нұрлы сезімдерді,
Қайта айналып іздейік, жүр қарағым.

Жаңа өмір бастайық келші, еркем,
Әр кездегі бақыттың нарқы бөтен.
Шалалықпен жанымда үңілмеппін,
Енді ойласам сол күндер артық екен.
Жалғыз өзің отырып қуанғаннан,
Бірге жылап жүргенің артық екен.

Жиып-теріп бүйырған несібіңді,
Қайта қақса бақытың есігіңді,
Әлі талай қуаныш қол бұлғайды,
Бола алсақ өзара көшірімді.
Маған деген сенімнің кемсі атсын,
Мен ұмыта бастасам осы күнді.

ТАУДА ТҰРЫП КИІК СҮЙГІМ ЕМЕС...

Елімізге тәуелсіздік алғаннан бергі 25 жылда алыс-жақын шетелдегі миллионға жуық қандасымыз Атамекенге келіп, ат байқады. Алайда, әлі де сол шетелден елге жетпей жатқан 5 миллионнан астам қандасымыздың бар екенін ескерсек, бізге жетпеген рухани байлықтың аз еместігі белгілі. Сол қатарда Қытай елінде тұып, өсіп, өмірін ұлттың рухани әлемін байытуға арнаған Андас Омарақын ағамызды айрықша атауға болады. Өлеңдерінің тақырыбы табиғатты қорғау, адамгершілік ұстанымы, кісілік болмыс, ұлттық салт-дәстүрді ұлықтауға арналады. Осындай тақырыпты өрнектеген «Жылдар ізі» атты жыр жинағы оқырмандықтың үлкен ықыласына бөленгенін естігенбіз. Ал тарихи зерттеу еңбектері шетел қазақтарының басынан өткен қилы тағдырларды таразылауға арналған. Жалпы, тариз саласында жазған 10-нан аса кітабы ағылшын, қытай тіліне аударылып, басылған. Сондай-ақ, қытай қазақтарының айтыс өнерінің дамуына да елеулі үлесі сіңген айтыскер ақынның «Дода» атты кітабында өз дәуіріндегі сөз шеберлерінің ой өресін зерттеуде табылмас еңбек екені белгілі. 1944 жылы Қытайдың Күнес ауданында туылған ағамыз өткен жылы қайтыс болып, Талдықорған қаласының іргесін мәңгілік мекен етті. Алайда, ағамыздың артында қалған мұрасы келешек ұрпақтың алғы талай игілігіне жарайтынына сенімдіміз. Сондықтан бірнеше өлеңін назарларыңызға ұсынуды жөн көрдік.

ШАЛҚЫШЫ, ЖЫРЫМ!

Шалқышы, жырым, құлаштап,
Бөгелсіз бір сат тынышмай.
Еңбектел белден кім аспақ,
Адымдап бірақ мұқышмай.

Аршыңдап көсіл, қадамым,
Келешегің тұр күліп.
Жорғала тынбай, қаламым,
Жазылсын жарқын жыр тұлық.

Талықпа, сермел, қанатым,
Кезейін өмір аспанын.
Дәл кезің құлаш жазатын,
Марқайсын жырмен жас жаның.

Жалықпа, жаным, қажыма,
Күрделі, кескін күрестен.
Өмірдің жарқын жазына,
Барамыз қайсар тіреспен.

ДОСҚА СЫР

О, досым, бұл не мақтаның,
Қысқартсаң еді бір уақыт.
Тыңдайық әкім басқаның,
Елді де бірден жырлатып.

Өңешті создың қырылдап,
Сезбедің болмай жатса шын.
Қыздарға қарап қырындап,
Көріну болды – мақсатың.

Жаңылып кейде өтірік,
Талімсіз қалдың ақырын.
Орынсыз кейде есіріп,
От болып жандың, «Батырым».

Крылов айтқан бақаны,
Теңесем көңілің қалар ма?
Жақсылық, данқ, бағаны,
Мақтаумен адам табар ма.

Сыртынан елді жамандап,
Көпірің өсек тасыдың.
Ойлама бүйтіп амалдап,
Өтем деп судан жасырын.

Ұят қой мынау тынысың,
Бірінсің елге мазақ боп.
Балтырыңнан кейін бұл ісің,
Алмасын бекер азап боп.

Жалындап өскен жанып тым,
Бойында болса жігерің,
Айтпасаң да халықтың,
Көреді өзі-ақ, білемін.

Аспанда күннің нұры бар,
Гүл өспес оксыз алып сән.
Күнің жоқ елсіз ұғып ал,
Артықпын деме халықтан.

Сүйену керек арқашан,
Бірлесу керек көлденең.
Сарқылмас қайрат шаршасаң,
Табысың сонда көп деген.

Мақтаншыл досым, сезіңді,
Естісең ашу шақырма.
Алаңын бекер өзіңді,
Ойлап көр салып ақылға.

АЯУЛЫ АНА

Алғаш естіп үнімді ықыласпен,
Дәйім-ау, анашым, бір қажап ән.
Содан тартып сенемін бұл шындыққа,
Анасыз жан тіршілікте жыр ғажап.

Ел тарихын сапырсам сан ақтарып,
Жазылыпты ана аты ардақтап.
Сол құрметті анаың біреуісің,
Келе жатыр ізгі ісің мадақтап.

Ана аты ардақты өмірдегі,
Қарашығын секілді көзіңдегі.
Ана өзің медеткер болғандықтан,
Жігерің де, күшің де төбінді еді.

Аң самайың ұмаған ақша қар жа,
Гүліс ұқсатам ашылған бақшаларда.
«Құлыншағым, жақсы оқы, азамат бол»,
Деп қош айтқың оқуға аттанарда.
Үмітіңді сол артқан азық қылып,

Көрген ерін биік ...та, қырқаны,
Теңгеп сұлу жете ...ліп бөктерге.

Ата-бабам бұрын ...степ көрмеген,
Сағатыңды сан ...малық тербеген.
Су-жан тамыр ...ндік біз мінеки,
Тау, өзенді қайта ...ұрып қолменен.

Достар үшін жай...ары, жазық қабақ,
Алға аршындап ...есің жалықпай-ақ.
Іскерлікті асыр...ні ісіңмен,
Шыңға ұша бер...ласым, қалып қалдың.

ЖАН СЫРЫ
Адал достық ...ға қасиет шын,
Осы өткелді ...ді басып өткім.
Ажырамас шын ...стық бақытпенен,
Төнсе-дағы басы...а қасіреттің.

Достарым көп ...са да тұнсаған,
Болатұғым от тәрі ...тыныс маған.
Ала болып ...ен күрестерде,
Алдап жүріп жы...сіңтен ту ұстаған.

Өзіңменен шы...ын төбеміз бір,
Достыққа арқал...ондықтан төгеміз жыр.
Тізе қоса отырып бір кілетте,
Шалейт құмға тә...терін еземіз гүл.

Бір шығады шы...стан күндеріміз,
Сондықтан да ж...наз, жүлделіміз.
Жарты құртты ж...ын жеп келеміз біз,
Ортақ біздің бір...ген, білгеніміз.

Таң ұлымын, таудан ерке бұлағым,
Қабылдаған қарғалдақтай гүл арін.
Оң-солымнан түрса-дағы құйын жел,
Төбіреневей таудай қайсар тұрамын.

Тауда тұып нәр сүтін емемін,
Сондықтан да құштарыңды бергемін.
Туған елге, достарыма тәуекәдай,
Мейірім де, пейілім де кең менің.

Тау ұлымын, таудан үлкен талабым,
Тауға өрлеуге талпындырды заманым.
Қасиетін ұлы таудың сіңірген,
Мен де таудай пәк ниетті тазамын.

ҮМІТ

Көзіңнен ертең көрінген,
Отырсаң, ұпан, партада.
Класқа кірем сені жеп,
Көтеріп көп жүк арқама.

Сендер деп келем төгіп тер,
Жаныммен шын сүйемін.
Көңілім шалқып еліктер,
Төбіреме шертер күйі өзің.

Он рет бөліп үйкымды,
Оянам сен деп азаннан.
Дағардым кейде күлкімді,
Өзің боп айтар алуың ан.

Андас ОМАРАҚЫН

Көп істердің астарын терең ұғып,
Есіне алды жандаған ел өтінін.
Кешулерің тартылып картинадай,
Қиял кетті қиырға елегізіп.

Тартып мінген көзіңмен атың жалын,
Тағылыққа еңсеңді бастырмадың.
Қаңқор болдың талайға жолын іздеп,
Қанатыңа қайырсыз қақтырмадың.

Тынбай алға жетелеп қызуқы арман,
Бой көрсеттің биіктен, қиырлардан.
Еңбегің мен тәжіпің тұнық терің,
Туған жердің төсінде ізің қалды.

Жаралған бір жан едің жанын ізгі,
Намыс білдің жалдыға бағынуды.
Адалдығың, қалтқысыз көңілдігің,
Мәртебең мен өсірді қадіріңді.

Сүйіп ыстық жүрек пен халқыңды анық,
Жақсы келе жатыр ең жарқын қағып.
Қалтады бір сопақай соқыр тұман,
Ақ пен қара шықпастай айқындалып.

Келтіржестен шамаң тұрам дерге,
Жаты бейуаз момақан ланды елге.
Болып берді шаш десе бас алатын,
Адырақбай иттерге тұман кеуде.

Жалғандықты, жауықты түрлі қылып,
Өзегіл боп арбады мың құбылып.
Жарқанаттар жалбаңдап көлбеп ұшты,
Бүркемек боп күн көзін – шынды бұып.

Жүрегіңе жазылмас жара салып,
Тоғышардың жабылды жаласы анық.
Талтық дұшпан жігіне ажыралып,
Өзгертуге әйдалдың жау атанып.

Сонан талай сұрықсыз күндер өтті,
Шетке қағу, теңсіздік бізге жетті.
Бір төңкеріс басталды дәл уағында,
Деп жүргенде ақымақ кімге кетті.

Тіршіліді найзағай түндігін кеп,
Түнек бұлттан биіктеп күн күлімдеп.
Жанымыздан талай жыл қатып қалған,
Мұз еріді, есті де шын жылы леп.

Бақытты бол заманда жаңаланған,
Талай жүрек жазылды жараланған.
Сол қатарда ақталып ардақты әке,
Жегі құртқан құтылдың, жалалардан.

Мәңгі, мәңгі сақталар бұл шақтарың,
Жүрек қаным – қабыл ал, жыр тақпағым.
Алаңсыз бол ұйқыңыз бөлінбесін,
Соңғы істерді жалғайды ұрпақтарың.

Арманымды келемін анық құып.
Халық үшін қалауды азамат боп.
Өз жырыңды жырлаймын жазып түнық.

СЕРТ

Жайнаған жаңа заман ұланымын,
Тау келсе қиындықтан бұзамын жең.
Мұқалмас, құрыш білек қайыспайтын,
Елімнің жауға сілтер құралымын.

Сыйпаған мандайымнан күн шуағы,
Жас жаным қыр гүліндей құлпырады.
Туған жер, сен деп соққан тынбай тұлап,
Қызулы жүрегімнен жыр туады.

Мен – аққу, өмірім – бір шалқар айдын,
Өзенін жүзіп сонда марқалаймын.
Отаным, қиын деген жұмысыңның,
Бер маған ең ауырын – арқалаймын.

Өмірдің талмай асып көл белеңін,
Табыспен ғасыр шыңын бөктеремін.
Баянды бақытыңды қорғау үшін,
Уа, халқым, саған уәде, серт беремін!

СУ – ЖАНТАМЫР

Бірге айқасқан ...бысып құлашымыз,
Араласып келе...түз, асымыз.
Ыстық, суық бір ...өткен басымыздан,
Ортақ біздің бо...шақ мұратымыз.

Бірге шырқап ке...міз дәуір әнін,
Күлсең күліп, жа...ықсаң жабығамын.
Сын сағаттар тіл...се талқысына,
Өз қасыңнан та...ылмай табыламыз.

Ханзу досым, ш...йы етенеміз,
Ортақ ойлар жа...асып кетеді егіз.
Қою достық осы...дай болғандықтан,
Теңдесі жоқ але...де еселі елміз.

ТАУ ҰЛЫМЫН

Тау ұлымын, тауда ...туып ержеткем,
Тау самалы бесік ...болып тербеткен.
Тау қыраны қиыл ...беріп қияғын,
Қанатымды қиындарға серметкем.

Тау бұлағы тұнық ...тығын сылаған,
Сол бұлақтай бұ...қына ақкан жыр жазам.
Шабытымның қа...нарындай сарқылмас,
Таудың кешкі сы...айлы әнін тыңдаған.

Көкірегіңе тоқып көп,
Сіңімді болып сабағың.
«Бес» алсаң жақсы оқып көп,
Баладай наз боп қаламын.

Тасқындап күшім бойымнан,
Алаулар сонда жігерім.
Арманым ізгі, қолымнан
Үшырсам отан түлегім.

Биікке өрлеп баспалдақ,
Бола алсам болар нақ сағам.
Өйткені, адам мақтанбақ,
Терімен тегін ақпаған.

Ел үшін бәрін арнайтын,
Бойыңнан жанып құштарлық.
Болып өс қыран талмайтын,
Үмітім осы – ұстаздық.

ӘКЕ ЗИРАТЫ АЛДЫНДА

Ардақты, әке, алдыңда зиратының,
Тұрмыз үнсіз ерілеп тіл қату жүн.
Торқа болсын жатқан жер, топырағың,
Тағдыр жазса қымбатын қимасын кім?

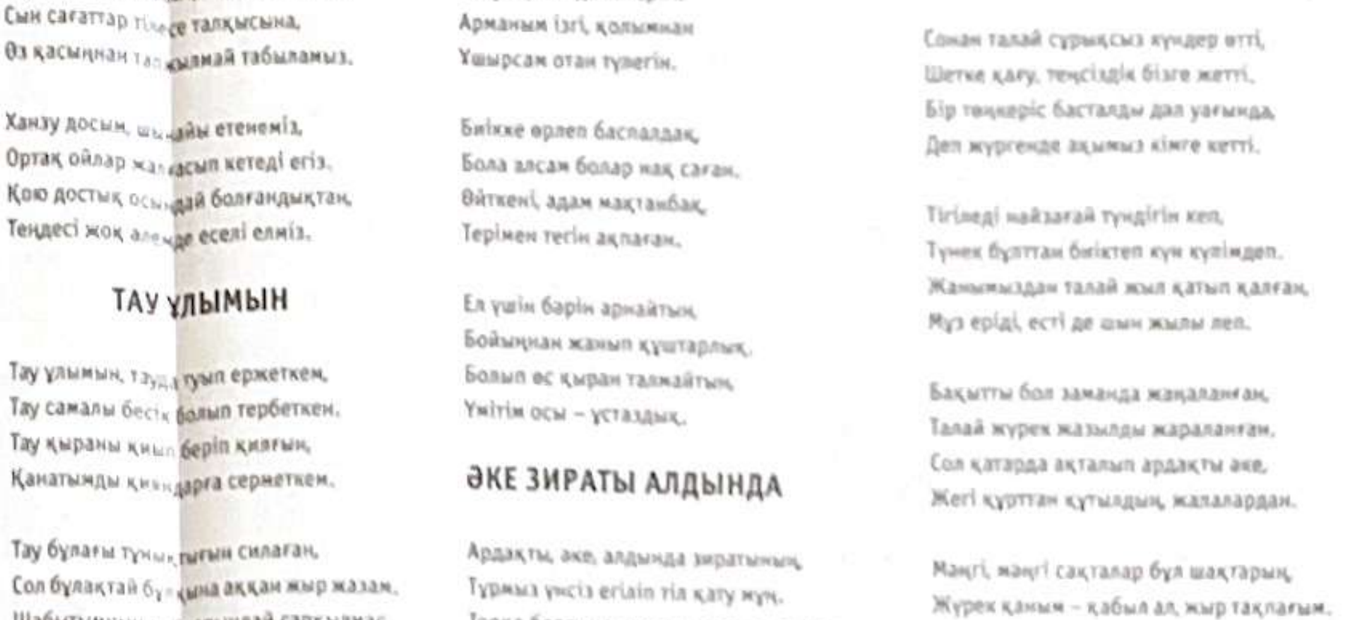
Табиғатпен шын айқасқан батырмыз,
Бау-бақшамен салдық әсем тақырға із.
Күрес туын қолда биік көтеріп,
Су-жан тамыр, өстең қазып жатырмыз.

Үлы дүбір, желпінеді бай далам,
Өстең бойы бір жарменке қайнаған.
Тоң қопарып, тас қашаған қолдарда,
Жарық-жұрқ етіп от ұшады қайладан.

Бу бұрқырап терші күлген жүздерден,
Жібіткендей тандыр жерді мұз керген.
Тынар емес, ығар емес қалың қол,
Соқса-дағы қарлы боран күнде өрден.

Дегендей бір құлағыңды салшы жан,
Қуанышты еңбек жыры шалқыған.
Ән ауені, жел тербеген биікте,
Қызыл тулар желбірейді самсаған.

Жамап-жасқау жармаспадық өткенге,
Жазы орнатып тас жатқызбадық өстеңге.

Фотоэтюд

Ұлы Дала мұрагерлері

▲ ЖАҢА КІТАП

«Мұқағали» энциклопедиясы жарық көрді

Мұқағали Мақатаевтың поэзиясы – халқымыздың рухани қазынасы. Ақын жырлары жылдар жылжыған сайын биіктеп барады. XXI ғасыр ұрпақтары да ақын өлеңдерін өзінің сырласындай, мұңдасындай көреміз сондықтан. Жуырда ақынға қатысты тағы бір құнды дүние жарық көрді. «Абайдан» бастау алатын тұлғалық энциклопедия қатарын енді «Мұқағали» толықтырды. Бұл қуанышты хабар әдебиетсүйер қауымды елең еткізді.

Болат МӘЖИТ

Осы аптада Қазақстан Жазушылар одағында «Мұқағали» энциклопедиясының тұсаукесер рәсімі өтті. Игі шараға ақын-жазушылар, зиялы қауым өкілдері және Мұқағалиның оқырмандары қатысты.

Тұсаукесер рәсімінде сөз алған Қазақстан Жазушылар одағының төрағасы, Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты, ақын Нұрлан Оразалин энциклопедия шығарудағы атқарылған істің мәнісін жан-жақты әңгімелеп берді.

Аспантаулар өлкесінен поэзия әлеміне бетке алған жалынды жасқа ақ батасын беріп, болашағын оңға қарай болжап, қолтығынан демеген ақын Әбділда Тәжібаев еді. Мұқағалидың үшінші жинағы «Қарлығашым, келдің бе?» кітабына Әбіш Кекілбаевтың «Ішінде бір де бір жаман өлеңі жоқ» деп баға беруі оның қуаты мен талантына риясыз сенгендік болатын.

Ал Фариза Оңғарсынованың Мұқағалиды құрметтеуі талантты талант танудың жарқын мысалы.

Сонымен қатар, ақын тағдырына қатысты жайлар аз емес. Ежелде «бір өлеңі бір елдің мұрасындай болған» ұлы тұлғаның болмыс-бітімін көрсететін энциклопедияның жарыққа шығуы игі шара екені даусыз.

– Бұл істі еліміздің рухани өміріндегі үлкен оқиғаға балаймын. Мұқағалитануға бетбұрған ғалымдарға аталған энциклопедияның берері мол. Өздеріңіз білесіздер, ақын ұрпақтары тізгінін ұстаған халықаралық Мақатаев қоғамдық қоры көптеген мазмұнды шаралардың ұйытқысы болып келеді. Энциклопедияның шығуына олардың зор мықтап жасағанын да атап айтқанымыз жөн. Сонымен қатар, 100-ші нөмірін оқырманға ұсынған «Мұқағали» журналының қызметіне де разымыз. Қазір ол республиканың маңдайалды басылымдарының қатарына қосылды. Энциклопедияға тигізген пайдасы да айтарлықтай, – деді Нұрлан Оразалин.

«ҚазАқпарат» баспа-корпорациясының президенті Қонысбек Ботбай бастаған топ энциклопедияны шығаруға атсалысты. Кезінде 20 жылдан аса «Қазақ энциклопедиясы» баспасында жетекші маман болған журналист-жазушы Тынатқан Рсаевтың сіңірген еңбегі де аз емес. Ол «Абай» энциклопедиясын шығаруға атсалысқан жылдарындағы мол тәжірибесін «Мұқағали» энциклопедиясына тиімді пайдаланды.

– «Абай» – тұлғалық энциклопедияның басы. Сондықтан оған барша зиялы қауым белсене және қуана қатысты. Мәселен, Зәки Ахметов, Мекемтас Мырзахметов секілді көрнекті ғалымдардың өзі редакция қызметкерлерімен бірге мақала жазып отырғандары әлі есімде. Осыдан бастап тұлғалық энциклопедиялар сериясы пайда болды. Оған да бойымыз үйренді. Энциклопедия шығарудың өзіндік мектебін қалыптастырдық. Соған сай келетін өлшемдердің сақталуына осы жолы да жіті көңіл бөлдік, – деді Тынатқан Рсаев.

Әрине, бір адамға арналған көлемді энциклопедия шығару оңай емес.

Әсіресе, тағдыры сан қилы Мұқағали Мақатаевтың шығармашылық өмірі тіптен күрделі. Тартыс пен қайшылыққа толы ақын жолында не ғаламсоқы дейсіз?! Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты, жазушы Бексұлтан Нұржекеев Мұқағали мұраларын жи[illegible]нақтаған және [illegible]ертеген мезгілінде [illegible] өн қуз болған [illegible] жайлары [illegible]. Соларды бүгінгі аз-кем тексер[illegible] келетінін ал[illegible] жаңа кітапта[illegible] Шәмші Бергертты. Тұсау[illegible] Айдарханқызы, кімбаева, [illegible] Ирай-Ғайып Оразахын Ас[illegible] белгілі адамдар да кілді есімі ел[illegible]тты. Жинақтағы кесек-кесек ой [illegible] параграфтары жаңа кітапты [illegible] алтысөзінде Энциклопедия[illegible] шолу жасалған. Оның жазылы[illegible] Мақатаев шығармаларын [illegible]-жақты талдап, түсініктеме бер[illegible] басылған бұл кітаптан шығармалар[illegible]нан астам өлеңі та ақынның 1[illegible]лары, хикаяттары мен 16 да[illegible] «Кеш, махаббат» аттты пьесасы [illegible] ғана емес, [illegible] жаңалары туралы [illegible] болады. Энциклопедияны [illegible] күнделікті баспасөз зерттеулер [illegible] материалдарға сүйеніп, [illegible] жүйеге түсірулі кітап [illegible] Жобаға Бақыт[illegible] Айдарова, Қонысбек Ботбай, Т[illegible]тқан Рсаев авторлық жасағын [illegible] акторлары – Құнышбай, Құр[illegible], Мұқағали, Әділхан Кулімбетов, [illegible]уретшілері – Асылхан Об[illegible]райымұлы, Болат Есіркепов. Су[illegible]етшісі – Тоққожа Кожағұл. Кітап [illegible] – 90 баспа табақ. Таралымы – 2000 дана.

Зиялы қау[illegible]ның қолдауына ие болған «Мұқағали» тұлғалық энциклопедиясы [illegible] әлімнің түкпір-түкпіріне [illegible] тартты. Ол әрбір кітапханаң [illegible] сөресінде тұратын болады. Ең[illegible] бағасы уақыт пен оқырмандар[illegible] еншісінде.

Алматы.

▲ 16 ЖЕЛТОҚСАН – ҰЛЫ ДАЛА ЕЛІ – ТӘУЕЛСІЗДІКТІҢ 25 ЖЫЛДЫҒЫ

Бақытымыз баянды болсын

Халқымыздың [illegible] «Қуанышқа ортақтассаң көбейеді, қайғыға орта[illegible]ссаң азаяды», – деген сөзі тегінен тегін айты[illegible]лған.

Басынан [illegible] [illegible]үбетті атқарып, соғыс, ашаршылық, күтан-сүргін, [illegible] [illegible] зардабы түсіп... [illegible]

[illegible]

...атадан балаға, баладан немереге ауысқан сол дәстүрді ұлттық тәрбиеге жалғастыру – бүгінгі міндет.

[illegible]

Тәуелсіздіктің ширек ғасырлық мерекесі қарсаңында жаратқан Алла Тағала берген бақытымыз баянды болсын деп тілеймін!

Сүлеймен КӨШКІНОВ,
Алматы облысы, Панфилов, Кербұлақ аудандарының Құрметті азаматы.
Жаркент қаласы.

▲ КҮРЕТАМЫР

Жуырда е[illegible] Тәуелсіздігінің 25 жылдығ[illegible] орай Көксу аудандық [illegible]тапханасында «Тіл – [illegible] тірегім, соғып тұрған [illegible] жүрегімі» атты шара өтті. [illegible] Алмалы кешкі Н. Аллабер[illegible]нов атындағы орта мектеп[illegible] оқушылары, мәдениет [illegible] қызметкерлері, оқырмандар мен кітапхана[illegible]шылар қатысты.

ТІЛ – ТІРЕГІМ

Өскелең ұрпа[illegible] сан ғасырлық тарихы бар [illegible] әдебиет пен мәдениет[illegible] деген қызығушылығын ояту [illegible] Мемлекеттік тілдің қолданыл[illegible] аясын кеңейтуге ықпал ету мақсат[illegible] ұйымдастырылған шарада [illegible] «Мәңгілік Елдің – мәңгілік тілі» [illegible] кітап көрмесі ұйымдастырылы[illegible] ақын-жазушылардың тіл [illegible] жазылған өлеңдері, [illegible] сөздері мен тілге қатыс[illegible] көптеген кітап қойылып, [illegible] библиографиялық [illegible] жасалды. Шара бары[illegible] [illegible], кітапхананың тұрақты [illegible] оқырманы Әлия Билібаева [illegible] Омарова «Ана тілім – [illegible]», «Менің тілім» атты [illegible] жырларын оқып, тілге деген [illegible] жырмен білдірді. Со[illegible] қатар, өзге де жас оқырманд[illegible] ақын-жазушылардың туы[illegible] мәнерлеп оқыды. Әсіресе [illegible] Мақатаевтың «Үш бақыты[illegible]» жырын оқыған бүлдіршін [illegible] Шыңғыс Тілеубеков [illegible] Шаханның «Төрт анасы[illegible]» төрге толғаған Гүлназ Қарс[illegible] тыңдармандығы [illegible] жырлары [illegible] әсем әндер әуелеген [illegible] өнерпаздардың есінде қаларлық[illegible] өтті.

Талқын СА[illegible]ЛДИЕВА,
Көксу аудандық [illegible] кітапханасының [illegible] қызметкері.

▲ МӘҢГІЛІК МҰРА

ДОМБАУЫЛ МАЗАРЫ

Тарихтың тағы бір парағын ашарлық, көне жәдігерлердің қатарына жататын ғажайып құрылыс[illegible] қойнында ... [illegible] ... күр болған бабаларымыздың біріне арнап салынған кесене. Мәңгілік мұрамыздың ең көнесі әрі құндысы екені де көп көпшілікке мәлім. Бұл – Домбауыл мазары.

[illegible]

АРДА БИ.

Қазақстан Республикасының «Мемлекет кепілдік берген заң көмегі туралы» Заңына сәйкес Алматы облысында 2016 жылы мемлекет кепілдік берген заң көмегін көрсететін адвокаттардың тізімі

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

▲ САЛАУАТТЫЛЫҚ – ӨМІР САЛТЫ

Жастар – бұқаралық ақпарат құралдарында

Елбасы Нұрсұлтан Назарбаев «Жаңа онжылдық – Жаңа экономикалық өрлеу – Қазақстанның жаңа мүмкіндіктері» ӨВВК Қазақстан халқына арнаған Жолдауында: «Саламатты өмір салтын қалыптастыру мен адамның өз денсаулығы үшін жауапкершілігін арттыру қоғамның басты мәселесі болуы тиіс», – деп атап көрсеткен еді.

Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау саласын дамытудың 2016 – 2019 жылдарға арналған «Денсаулық» мемлекеттік бағдарламасын іске асырудың бір жүйесі – салауатты өмір салтын қалыптастыру орталығы болып табылады. Орталықтың негізгі міндеті – халықты денсаулық сақтау барысындағы жаңалықтармен ақпараттандыру. Облыс тұрғындарының денсаулығын сақтау барысындағы кешенді іс-шараларды іске асыру аясында «Қоғамдық денсаулық сақтау институты» жұмыс істейді.

Өскелең ұрпақтың денсаулығы – қоғамның әлеуметтік аз-аухатының көрсеткіші. Сондықтан, балалар, жасөспірімдер және жастар денсаулығы мемлекеттің аса маңызды медициналық-әлеуметтік басымдықтарының бірі ретінде қарастырылады. Ұл-қыздарымыздың салауатты өмір салтын қалыптастырып, денсаулықтарына жауапкершілікпен қарауы күн тәртібіндегі негізгі мәселеге айналуы тиіс. Денсаулықты күту үшін бозбала мен бойжеткендерді салауатты өмір салтын қалыптастыру мақсатында өткізілетін әртүрлі іс-шараларға қатыстыру бір жүйеге келтірілді.

Биыл жастар арасында салауатты өмір салтын насихаттау, денсаулықты күту барысындағы жауапкершілікті арттыру мақсатында «Жастар – бұқаралық ақпарат құралдарында» атты байқау ұйымдастырылды. Мақсат – баспасөз беттерінде салауатты өмір салтын қалыптастырудың тиімділігін паш ету. Сайысқа облыс оқушылары, студенттер және белсенді жастар қатысты. Қатысушылар өздерінің оқу орындары, замандастары арасында денсаулықты сақтау және нығайту барысында роликтер мен фильмдер түсірді. Сайыстың нәтижелері бойынша Талдықорған қаласының тұрғыны Жансая Бинұрман, Кербұлақ ауданы Сарыөзек ауылындағы орта мектептің 10-сынып оқушысы Ермек Дайынбаев, Көксу ауданы Нұрмолда Алдабергенов атындағы орта мектептің оқушылары Владимир Савченко және Рамина Исмаилова, Ақсу ауданы Жансүгіров ауылындағы Қаныш Сәтбаев атындағы гимназияның 11 және 7-сынып оқушылары Ақжүз Нұрғазина мен Ақбөпе Махамбет сынды жастар жүлделі орындарға ие болып, сыйлықтар мен дипломдарға ие болды.

Эльмира АҚДӘУЛЕТОВА,
«Қоғамдық денсаулық сақтау институты» ЖМ.

Алматы облы[illegible] дене шынықтыру және спорт басқармасы Алматы облысының спорт [illegible] ардагері, облыстық тоғызқұмалақ федерациясының төрағасы

Қызығұлов Бекасыл Қызығұлұлының

қайтыс болуына [illegible] байланысты жақын туыстары мен аға-туғандарына қайғыларына ортақтас[illegible], көңіл айтады.

Облыстық «Ж[illegible]тісу» газетінің ұжымы спорт ардагері, газетіміздің тұрақты авторы, [illegible] тоғызқұмалақ федерациясының төрағасы

Қызығұлов Бекасыл Қызығұлұлының

қайтыс болуына байланысты отбасы мен туған-туыстарының қайғысына ортақтас[illegible], көңіл айтады.

Алматы облысының дене шынықтыру және спорт басқармасы Талғар ауданының дене шынықтыру және спорт бөлімінің басшысы Нұрманов Аманжол Нұрманұлына анасы

Нұржамал
Құрманталикызының

қайтыс болуына байланысты қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.

Эл. мекенжайымыз: WWW.Zhetysu-gazeti.kz
Эл. поштамыз: Jetisu2002@mail.ru

Жетісу

ҚҰРЫЛТАЙШЫ:
Алматы облысының әкімдігі

Меншік иесі: "Өлке тынысы" ЖШС

Директоры:
Мейрам ЖАНӘДІЛОВ

Директордың қабылдау бөлмесі: 41-09-51

Бас редактор:
Әміре ӘРІН

Газет Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетінде 2015 жылғы 4 желтоқсанда тіркеліп, № 15725-Г куәлігі берілген.

Қабылдау бөлмесі және факс – 41-10-46, *бас редактордың орынбасарлары* – 41-10-47, 41-10-49, *жауапты хатшы* – 41-10-50, *бөлімдер* – 41-10-43, 41-10-68, 41-10-71, *уақыт және әлеуметтік мәселелер бөлімі* – 41-10-52, *фототілшілер* – 41-10-53, *жарнама бөлімі* – 41-10-51.

Алматы қаласындағы тілшілер қосыны – 279-13-37 *(факс)*, 279-13-86, 279-36-43.

Меншікті тілшілер: Панфилов – 9-12-27, *Іле және Қапшағай қаласы* – 8-777-016-44-11, *Жамбыл* – 8-701-254-97-55, *Талғар* – 8-701-400-28-49, *Қарасай* – 8-701-347-60-32, *Еңбекшіқазақ* – 8-701-212-00-96.

Газет табыс етілмесе – 8 (7282) 60-11-21 *телефонына хабарласу керек.*

Жарияланған мақала авторларының пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді.

Жарнама мен хабарландырулардың мазмұны мен мәтініне жарнама беруші жауапты.

Компьютерде 16-шы қаріппен терілгенде 6 беттен асатын материал қабылданбайды.

"Жетісу" газетінің компьютер орталығында терілін, беттелді.

Газет аптасына үш рет – сейсенбі, бейсенбі, сенбі күндері шығады.

Суреттердің сапасы үшін редакция жауап бермейді.

БІЗДІҢ МЕКЕНЖАЙЫМЫЗ:
Талдықорған қаласы, Жұмахан Балапанов көшесі, 28-үй, 4-қабат

Газет Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 32-үйде, "Алматы – Болашақ" АҚ филиалы "Офсет" баспаханасында басылады.

М. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 П. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Тапсырыс — 1656.
«Өлке тынысы» ЖШС басылымдарының жалпы таралымы 54 190, оның ішінде «Жетісу» газетінің таралымы — 31 815.
Индексі — 33 374.

Кезекші редактор: Қажет АНДАС.

Кабанбай батыр көшесі, 33
Тел.: 41-11-42, 41-11-78. Факс: 41-09-79.
E-mail: alatau_ofis@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ӨЛЕҢ ПАТШАЛЫҒЫ

ЖЫЛДАР ІЗІ

Еліміз Тәуелсіздік алғаннан бергі 25 жылда алыс-жақын шетелден миллионға жуық қандасымыз Атамұртқа келіп, ат байлады. Алайда, әлі де сол шетелден елге жетпей жатқан 5 миллионнан астам қандасымыздың бар екенін ескерсек, бізге жетпеген рухани байлықтың аз еместігі белгілі. Сол қатарда Қытай елінде туып-өсіп, өмірін ұлттың рухани әлемін байытуға арнаған Андас ОМАРАҚЫН ағамызды айрықша атауға болады.

Оның өлеңдерінің тақырыбы табиғатты қорғау, адамгершілік ұстаным, кісілік болмыс, ұлттық салт-дәстүрді ұлықтауға арналады. Осындай тақырыпты өрнектеген «Жылдар ізі» атты жыр жинағы оқырманының үлкен ықыласына бөленгенін естігенбіз. Ал, тарихи-зерттеу еңбектері шетел қазақтарының басынан өткен қилы тағдырларды таразылауға арналған. Жалпы, тарих саласында жазған 10-нан аса кітабы ағылшын, қытай тіліне аударылып, басылған. Сондай-ақ, қытай қазақтарының айтыс өнерінің дамуына да елеулі үлесі сіңген айтыскер ақынның «Дода» атты кітабында өз дәуіріндегі сөз шеберлерінің ой өресін зерттеуде табылмас еңбек екені белгілі.

1944 жылы Қытайдың Күнес ауданында туылған ағамыз өткен жылы өмірден өтіп, Талдықорған қаласының іргесін мәңгілік мекен етті. «Жақсының өзі өлсе де, сөзі өлмейді» демекші, асыл ағаның артында қалған мұрасы келешек ұрпақтың әлі талай игілігіне жарайтынына сенімдіміз. Сондықтан Андас ағамыздың бірнеше өлеңін назарларыңызға ұсынуды жөн көрдік.

Аялай біл

Шертілсе егер бір өңіме су жайлы,
Ыстық ағын бойыңызда тулайды.
Қайыра сап шаруаларын ынғайлы,
Барлық адам үйып құлап тыңдайды.

Трубамыз тоқтағанға екі күн,
Болдық сусыз жыл кешкендей
жеті мың.
Кіріп кеткен секілді боп қалдық-ау,
Айқара ашып ақыр заман есігін.

Қиыншылық болса дағы бірдемдік,
Айтыңызшы, бұған қалай үйрендік.
Палатаны бір түрлі бір көңілсіз,
Күйге түскен баурап алды кірбіңдік.

Кететін су болмаған соң сыйырып,
Сылырынды бұршақтарға үйіліп.
Демалдырмай қолқаңды көп қабады,
Қалырық бір сасық ауа үйіріп.

Бір минутта болмаса су шырқырап,
Кетеді екен бар тіршілік су сырап.
Су болмаса құба жоңға құт қонып,
Жасалмақшы емес екен тың түрақ.

Су – жан тамыр, су – айтылар жыр
бүгін,
Шерте алады үнсіз толған күйді кім?
Осы су мен техниканы игеріп,
Қыр басына ілдік жердің жұлдызын.

Жіберетін қиындықтан құтқарып,
Құдіретін халық бүгін ұқты анық.
Сумен осы шөл айналдық әлемді,
Айшылық жол алты аттамға
қысқарып.

Бермесек те білмейді деп көпке сын,
Суға мол қол кейбіреулер төктесін.
Ей, адамзат, аялай біл айтарым,
Бір тамшы су ысырап болып
кетпесін.

Абайла дос

Сыныптас ек бірге өскен арман құып,
Талай терген рауғаш таудан жүріп.
Адал едік онда біз сырлас едік,
Тұлпарына арманның салған құрық.

Алдамаушы ек өзара жалған күліп,
Толғандырды ендігің қайран қылып.
Екі төстік түсірер бір тоқтыдан,
Бұл «Өнерді» алғансың қайдан біліп.

Бұлшықетінің қаті емес қалтаңдаған,
Болған дағы жеңіл жүк бершыға ақын.
Мерседестің боп қапсың әйнегінен,
Осқырына қарайтын тарпаң адам.

Тері иісі жейдемнің тарқамаған,
Иығымда көп жүк бар арқалаған.
Шайтаншаққа сонда да қолым
жетпей,
Қиындықта келемін қаншалаған,

Өтіміңді басқадан асырып кіл,
Қалай ғана боп алған басың үшкір.
Ұлындырмай достарға бұндайыңды,
Жуас бейнең бұрынғы жасырып тұр.

Десем дағы алмайын
шамдандырып,
Сыныптас ек бірге өскен арман құып.
Өзазілдік жараспас абайла, дос,
Шалып жығып кетпесін айландырып.

Салтымыздан садаға

Керіп жүрген бала ед танып бұрын,
Ағат кетсем ал бұнда жазықтымын.
Кешіресің бастапта байқай алмай,
Әйел мө деп қалыппын жарықтығым.

Ауылдағы мырзамыз осы мықты,
Мәре-сәре достармен отырыпты.
Желке шашы бір буда ал керегі,
Бұйралана жауыпты қос иықты.

Айту қиын жылда бір тарайды деп,
Жалқаулық па жабысқан баяғы дерт.
Күтімі жоқ күшіктің бауыр жүні,
Қалпышы еді осындай жабағы боп.

Түсінуге болады қалай мұны,
Көрсеқызар болыпты талайға үлгі.
Жіберіпті еркіне мысық мұртты,
Сала құлаш қосылған самайлығы.

Қызыл жібек бір түрлі ала-құла,
Бешпетінің сиқына қара мына.
Жабыстырып қылтасын қиылардай,
Кең, мол көңілі ауыпты балағына.

Үлде менен оранып бүлде менен,
Әлем-жалем таңы да кигені ерен.
Қия-шия тіпті де келіспепті,
Бейшаралық, қараңыз, бұл не деген.

Мәдениет осы ма көріктілік,
Қайсы әлемнен әкелген көріп-білің.
Салтымыздан садаға ол, есіңді жи,
Қызбалыққа жүргендер беріп құрық.

Алаяқтар

«Бойға болар жылқының алғағы»–
Дейтін бір сөз жадымда бағы әлі.
Адамның да сондайын көзіктірін,
Түсінігім тереңдап барады әрі.

Мұнша сондай құрандар итаяқ, сіз?
Күн-күн сайын көңілдер жаңа бақса.
Орақ ормай, бір мезет бел ауыртпай,
Елден ерек тояды даяр асқа.

Жел ауызды желпінбей тұра
алмайды,
Жымсымасын сыртқа түк
шығармайды.
Төменгіні нығырлап, жоғарыға
Бұралқы иттей қыңсылап
бұрандайды.

Қан шығармай мақтамен
бауыздайды,
Су басының тұнығын ағызбайды.
Бүтін дос боп басыңа іс түссе егер,
Бір тамшы нәр ауызға тамызбайды.

Сақтаныңдар ойы бар азаматтар,
Ондайларға тағылар жаман ат бар.
Қуырдақтық қу бастан өт алатын,
Аластасын арадан алаяқтар.

Атқарайық ата салтын

Қалта толып қуанып қалар,
Өткенді айтып қыз жақ хабар.
Алдын ала «Сәлт өткізу»,
Өткізілген «Сырмақ қағар».

Енді құдаша қырылып,
Арақ судай сапырып.
Ақ сарбастар бауыздалып,
Мұрттар майға матырылып.

Әзірінше қалың малға,
Риза бол барымды ал да.
Тіршілікті пеңдемін гой,
Қимылдармын жаным барда.

Құлдық ұра жапырылып,
Бар талқанын жатыр үйіп.
Көкірейген құда алдында,
Арысыңыз басын иіп.

Қос қарагер, күрең жорға,
Жарады өрең бірер жолға.
Жолдық басы кілем, алтын,
Тағылды үкі білем зорға.

Алтын сырға, алтын жүзік,
Қымбат сағат алсын біліп.
Алуан асыл парластырып,
Киім келтір айтулығып.

Напсі қозса өре қылып,
Ар-ұятын кетеді ерік.
Қыздың құны «Қырық қара»,
Берілді бес еселеніп.

Қыз жақ кетті қырын асып,
Үлкен кілтін тырнап асып.
Отырғызды тақыр жерге,
Керген қылың құдаласып.

Өлгеменше бесті деп шын,
Көп тұратын кескілескің.
Көп сұмдықтар көрілмеген,
Туындапты естіменнің.

Жоқ туысқан сал саралқа,
Қара жаңа шартарапқа.
Ұл да өз балаң, өз ерісің,
Уайым, мұң арқалатпа.

Салттан аттап кетсек егер,
Жұрт қарғысы дерт боп өнер.
Атқарайық ата салтын,
Теңін талса тезге бере.

Ойланшы, досым

Біз деген, досым, кеппеген тері
күпікпіз,
Алдауға еріп, ілесіп шаңға жүрліпіз.
Ендеусіз кетіп қазтабан аяқ міне,
енді,
Размері үлкен қырық бесінші етік
киіпміз.

Шуалшаң кендір, шуашты жүнді
сырмақ қып,
Кемесхіде іздеп келденең оғжа түн
қаттық.
Түрса да аштық аш мысықтай тырнап
ішінді,
Тойынған жандай керачау, енжар тіл
қаттық.

Сұрамай пенде жабырқау тартқан
түрінді еш,
Өнімсіз еңбек, күйбеңге мәнсіз
сүйінбес.
Деп қана кейде алданыппыз-ау,
ақ ауыз,
Кедейлік жақсы, кемдігің жұртқа
білінбес.

Сонымен жүріп соңына кештің
қалыппыз,
Тау менен тастан несібені жиып
алыппыз.
Ойланшы, досым, осылай кете
берсек біз,
Береміз жауап ұрпаққа не деп
жазықсыз.

Ат мініп, айран ішу болған
құр мақтан,
Жүргенің жетті аупақтан өнді
қылжақтан.
Сезінсең қымбат елінің көтер үмітін,
Жатыр-ау, салмақ арқалау борыш
мың батпан.

Талабы биік дәуірдің дәркан бүгінгі,
Кепірме сөзбен көпірлектен өзге
тыйылды.
Сондықтан біз де бел шешіп,
білек сыбанып,
Тәуелсіз елге, бөтен елден алыс
қимырды.

Сапасын мүлдем сайлысын мұнша ауыл,
қорық,
Құлпынып шұғылға, өрнексіз жазға
ізгі үміт.
Жаратайық жаңа бір дүние басқамен
ұяқ теңесіп,
Болашақ үшін ұрпақтар үшін ізгілік.

Қызғаныш

Безей алмас өмірін сырлап ешкім,
Алапесін кей жанның шығардап ұқтым.
Тұсауды аттай келемін жазыла
алмай,
Батпағына малтығып қызғаныштың.

Басқалардан алғаным көп пе менің,
Неге ғана көп істен шектелемін.
Оқ ататын артыңнан алдарқатып,
«Дос» боп жүрген талайға өкпеледім.

Оның сенен кішілік қалағаны,
Сенімдіктен азық нәр ала алады.
Қуанышың түс алып керісіне,
Жымиғаның түрлідей қадалады.

Бір сұмдықты жасырып бүйіріне,
Қарап тұрсаң шертетін күйі міне.
Кей ағайын бір қотан сөз қылады.
Кірсіз көйлек ілсең де иініне.

Оңысына титтейде намыстанбай,
Өзі игілік көрсе жем табыстан бай.
Қайғысы жоқ зәредей нәрсе саған,
Жылт еткеннің қазанан қағыс қалмай.

Жалғыз сөзің көңіліне жақпаса да,
Тас атады бас қағып нақ тасада.
Үлкен айып тартқандай қиналады,
Екі ешкінің бірі еріз лақтаса да.

Ағайынам осыңдай «Дертің» бар-ақ,
Ойланып кей өмірге өкін қарап.
«Ағайынның аты озып келгеніңше,
Ауылдастың тайы озсын», – дейтін
қазақ.

Қалмай тұрып сым торға шырмалып
шын,
Адамдықты келсе егер шығардап
ұқпын.
Тарта жүрші бойыңды аупақ одан,
Қойы терең батырар қызғаныштың.

Тәуелсіздік – біздің маңдайға басқан бағымыз!
Нұрсұлтан НАЗАРБАЕВ.

Жетісу

АЛМАТЫ ОБЛЫСТЫҚ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ, ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ГАЗЕТ

Газет 1918 жылғы маусымнан шығады
www.Zhetysu-gazeti.kz
Jetisu2002@mail.ru
№ 134 (18266)
Сенбі, 3 желтоқсан, 2016 жыл.

Жастарға айтарым – сендер халықаралық кеңістіктегі бәсекелестік күрестен сырт қалмауға ұмтылыңдар. Ол үшін тиянақты білім керек. Сосын сол білімдеріңді өмірде жарата білуді, оны нақты пайдалана білуді үйреніңдер.

Н. НАЗАРБАЕВ.

ЖАСАМПАЗ ЕЛДІҢ ЖАСТАРЫ Елбасымен кездесті

Жұмыс компьютердің алдында отырумен өлшенбейді. Кез келген істі компьютер атқара берсе, адамзатты еңбектендірудің орнына енжар етуі мүмкін. Дала төсінде дәнді дақыл себетін, ми қайнатқан ыстықта темір қорытатын, білек күшімен зәулім үйлер тұрғызатын, механизаторлар мен машиналарды техникалық жөндеуден өткізіп, жүргізе білетін шын мәніндегі жұмысшы жастарды құрметтеуге тиіспіз. Еліміздің экономикасы осындай күн астында маңдай терін төккен жұмысшылардың қолымен ғана дамиды. Тәуелсіздік сарайының төрінде өткен республикалық жастар форумына Елбасы Нұрсұлтан НАЗАРБАЕВ қатысып, білім мен ғылымда, мәдениет пен спортта, өнер мен өндірісте алда жүрген өрендерге азаттық алған алғашқы жылдардағы уақытша экономикалық қиындықтарды, әлеуметтік ауыртпалықтарды айтып берді.

Қуаныш ТҮНҒАТАР

Тәуелсіздік сарайы жасампаз елдің жан-жағынан жиналған жастарға лық толы. Зәулім ғимараттың ішін жастардың асқақ рухы кернеп тұр. Кеңестің тұтқасын ұстаған ұландар шаршауды білмейді. Білімі мен білегі, жүрегі мен жігері тасқындап тұрған жас толқын Тәуелсіздік сарайын сеніге бөледі. Елбасы ішке енгенше қайта-қайта қол соғып, «Қазақстан!» деп дүркін-дүркін ұрандатты. Салтанатты шараға асыға жеткен Мемлекет басшысы орындарынан тік тұрып құрмет көрсеткен жігерлі толқынға: «Қазақстан жастары бақытты болсын! Қазақстанымыз, еліміз мәңгілік болсын!» – деп үн қатты. Жүрегі Отан деп соққан екі мыңға жуық жас Президенттің сөзін қолдап әкетті. Форумның ашылуында Қазақстандағы 5 миллион жасты құттықтаумен тұрған Нұрсұлтан Әбішұлы Тәуелсіздігіміздің 25 жылдығы мен Тұңғыш Президент күнінің тарихи маңыздылығына тоқталды.

– Бұл басқосуға еліміздің әр түкпірінен сан түрлі мамандықты игерген жастар жиналып отыр, – деп бастады Мемлекет басшысы жастар алдындағы жалынды сөзін. – Жас ұрпақтың қуаты – Тәуелсіз Қазақстанның қуаты. Бүгін – қазақ қазақ болғалы Тұңғыш Президентін бүкіл халық болып, дербес түрде сайлаған елдің қуанышты күні. Ел Тәуелсіздігінің 25 жылдығы – бабалар арманының орындалғанының айғағы. Уақыт зымырап өтіп жатыр. Барлығы өте тез. Сондықтан, жастарымыз бүгінгі жұлдызды, төңіректегі жағдайды осылай болуы тиіс деп ойлайды. Ол да дұрыс. Себебі, біз де солай ойлағанбыз. Бірақ аға буынның, ата-әжелеріңнің, әкелерің мен аналарыңның істеген қыруар жұмысының арқасында ғана біз Қазақстанымызды осындай жағдайға жеткіздік. Бұрын біз Кеңес Одағының бір бөлшегі едік. Ешкімге белгісіз. Сол бөлшектен ел жасау, жұрт жасау, оның барлық қажетті рәміздерін қабылдау, дүние жүзіне паш ету оңай болған жоқ. Түрлі қиындықтан өттік. Бүгін әл-ауқаты орта деңгейден жоғары мемлекеттердің ішіне кірдік. Бұл – барлығымыздың еңбегіміздің арқасы. Әрине, бүгінгі заман оңай емес. Сондықтан, болашаққа қарау керек.

Елбасы жастарға егемендіктің алғашқы жылдарын әңгімелеп берді. Жас буын бәрі осы қалпында бола салмағанын, бүгінгі дамыған бейбіт елдің әрбір жетістігі кешегі қиындықтарды еңсерумен келгенін білгені жөн. Талай жыл жұмыс істеп келген өнеркәсіптер тоқырады. Зейнетақы мен жалақы кешеуілдеді. Жаппай ел ішін жұмыссыздық жайлады. Елбасы сол қиын заманда бірге жұмыс істеудің орнына бөрідей етек тартқан адамдардың болғанын жасырмады. Тіпті, көпұлтты Қазақстанның аз жылда еңсе көтеріп, экономикасы тұрақтанатынына сенбей, сыпсың сөз таратқандарды да тілге тиек етті. Мемлекет басшысы егемендік алған жылдан-ақ жастарға көңіл бөлуді ұмыт қалдырмаған. Оған дәлел – 1993 жылы «Болашақ» бағдарламасының іске асуы. Экономикасы шатқаяқтап, қаражат түтесіліп тұрған сындарлы сәтте Президент жастарды шетелде білім алуға шақырды. Сол арқылы Тәуелсіз Қазақстанның біліктілігі жоғары, бәсекеге қабілетті, жаңа экономикаға бейімделген жас мамандарын қалыптастырды. Бүгінгі таңда әрбір жастың жоғары білім алуына, отбасын құруына, баспана алуына жағдай жасалып қойды. Президент дербес 25 жылда жеткен жетістіктерімізді саралай келе, «Баршаға – кәсіби білім» мемлекеттік бағдарламасының қабылданып жатқанына айрықша тоқталды.

Президенттің айтуынша, елімізде бірде-бір жас жұмыссыз жүрмеуі тиіс. Жұмыссыздық мамандықтың жоқтығынан туындаса, оған да бар жағдай жасалады. Яғни, ешқандай біліктілігі жоқ адамға тегін кәсіби білім беріледі. Бұл – жастарға жасалып отырған үлкен қамқорлық. Кәсіби білімді тарқатып айтсақ, ол жоғары білім алып, заңгер я экономист болып жұмсақ креслода отыру емес, дәнекерлеуші, жүргізуші, су құбыр-

АРҚА ТӨРІНДЕ

шысы, құрылысшы, техникалық жөндеуші, фотограф сынды еңбек етуге үйлейтін, шағын және орта бизнеске аса қажетті мамандықтар. Елбасы компьютерлің алдында отырғандардан гөрі дала төсінде еңбек ететін диқаншыларымен, білімді де, білекті жұмысшыларымен ел экономикасы алға жылжитынын айтты. Сонымен бірге, «Дипломмен ауылға», «Бизнестің жол картасы – 2020» бағдарламалары жастарға үлкен мүмкіндіктер туғызғанын жеткізді.

Жас ғалымдар Қазақстанның [illegible] үлкен үлес қосып отыр. Олардың ізденісі Елбасын қуантып тастады. Форумда Президент жас ғалымдардың соңғы бес жылда 60 пайызға дейін артқанын мәлімдеп, дарынды өрендердің талпынысына сәттілік тіледі. Солардың бір парасы жастар форумына қатысып отырды. Елбасының сөзінен кейін әр салада қатарынан оза шапқан жастар сөз сөйлеп, өздерінің халық игілігі жолында атқарып келе жатқан жұмыстарымен таныстырды. Мәселен, Арман Тоқсанбаев есімді жас кәсіпкер мектеп қабырғасынан бала шаққа бизнестің жоспарын құрған. Қазіргі таңда небәрі 25 жастағы жігітте төрт компания бар. Оның біреуінен жылына 168 миллион теңге табыс түседі. Жиында сөз алған Арман «Отан» брендімен шығарып жатқан алтын сағатын Елбасының қолына тақты. Сыйлықты қуана қабыл алған Президент: «Енді өз отандық сағаттарды тағайық. Швейцарияның сағаттарын ұмытайық», – деді.

Президент жастардың мектеп қабырғасында қалай тәрбиеленіп жатқанына мән берді. Бір жылдың ішінде Қазақстанда 1500 білім ордасының бой [illegible] тәрбиесі туралы айтып берді. «Ата-аналар жақсы оқушылар Президент болсын деп тәрбиелейді. Мен қызғанбаймын. Президент бола берсін. Бірақ бұл жағдай баланың миын ашып айналдырады. Ол мақсаты орындалмаса, әртүрлі ойдың жетегінде кетеді. Бақытты өмір сүру үшін Президент болу міндетті емес», – деді Нұрсұлтан Әбішұлы. Форумда жасынан білімімен, дарынымен танылған жастардан бөлек, шетелде оқып жатқан студенттер де бейнебайланыс арқылы ыстық лебіздерін жолдады.

Түс ауа форум ҚР Премьер-Министрінің орынбасары Имангали Тасмағамбетовтың қатысуымен өткен пленарлық отырыспен жалғасты. Елбасының сөзінен жігер алып шыққан жастар Л. Гумилев атындағы ЕҰУ-дың дәріс залында әр саланың министрлеріне көкейдегі сауалдарын қойды. Атап айтқанда, білім жүйесіндегі үштілділік, мектептердегі қағазбастылық, кәсіпкерлік туралы сауалдарға Үкімет басшысының орынбасары тиянақты жауап берді. «Егер жастардың өздері білім алуға ұмтылмаса, ешкім де және ешнәрсе де, тіпті ең дамыған білім беру жүйесі де оларды ешнәрсеге үйрете алмайды. Жетістікке жеткен адам – үнемі жаңа білім алуға ұмтылатын, жетілетін және әрі қарай жүретін адам», – деді вице-премьер. Өз сөзінде ол үш тілдің де жастар үшін аса қажеттілігін, қағазбастылық мәселесі шешімін тауып жатқанын сөз етті. Айта кетейік, еліміздің әр өңірінен келген жастар қоғамдағы өзекті мәселелерді форум қарсаңында өткен пікірталастарда да талқылаған болатын.

Астана қаласы.

● Бізден бір пікір

Айдын БОЛАТХАНҰЛЫ,
«М-Айдын» шаруа қожалығының тракторшы-механизаторы, жас кәсіпкер:

– Мен Ақсу ауданында тудым. Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың география факультетінде оқыдым. Алматыда төрт жыл жоғары білім алсам да, алыстағы аядай ауылымды естен шығарған жоқпын. Университет бітірген соң бірден ауылыма келдім. Ауылшаруашылығын дамытқым келді. Қазіргі таңда егістік алқабым бар. Трактор жүргіземін. Астана қаласына келіп, Елбасымен кездесемін деп ойлаған жоқпын. Мен үшін бұл – үлкен бақыт. Бәрі адал еңбектің арқасы деп білемін. Астанада жүрген үш күнімде өзім құралпы жастармен таныстым. Астана шынында ғажайып қала екен. Елбасы бізге жиында кәсіпкерлікке қатысты көп кеңес берді. Болашақта Қазақстанды сүйетін, қайырымды, белді кәсіпкер болуды арман етемін.

ҚОНЫСТОЙ

Суретті түсірген Д. ЕРОФЕЕВ.

Үйі бардың күйі бар

Мереке қарсаңында жетісулықтар қоныстойын тойлады. Қаладағы оңтүстік-батыс ауданындағы қырық пәтерлі коммуналдық тұрғын үй көпке қуаныш сыйлады. Жақсылықтың жаршысы бола білген облыс әкімі Амандық БАТАЛОВ салтанатты шараға қатысып, қуаныш иелеріне пәтер кілтін өз қолымен тапсырды.

Еңлік КЕНЕБАЕВА

Коммуналдық тұрғын үй құрылысы 2014 жылдың желтоқсан айында басталған. Бас мердігер «Люмен Электро II» және шаруа серіктестігінің салған көпқабатты тұрғын үй кең, жарық әрі жылы. 3074, 9 шаршы метрді алып жатқан тұрғын үйдің жайлылығы бойынша үш санатты. Жаңа салынған ғимаратта 17 бір бөлмелі, 8 екі бөлмелі және 15 үш бөлмелі пәтер бар.

Көптен күткен пәтерді иеленген жандардың қуанышында шек жоқ. Баспаналы болу бақытына бөленген жақындарын құттықтап, шашу шашып, ақжарма тілек айтушылар қатары да бұл күні аз болмады.

Халықтың әлеуметтік-экономикалық жағдайын дамытуды өзінің азаматтық парызы мен міндетіне балайтын облыс басшысы Амандық Ғаббасұлы көпшілікті жаңа қоныспен құттықтады: – *Тәуелсіз еліміздің бүгініне қарап көпшілік қызығатыны анық. Біз қолымызда барды қадірлеп, қастерлей білетін халықтың ұрпағымыз. Аз ғана уақыт ішінде еліміз, оның ішінде облысымыз өте жоғары жетістіктерге қол жеткізді. Ол – баршамыздың есепі еңбегіміздің жемісі. Мына үйдің бір ерекшелігі – үш бөлмелі пәтердің болуы. Осы уақытқа дейін жас мамандарға, жас отбасыларға жағдай жасау мақсатында бір, екі бөлмелерді салғанбыз. Енді ҰОС ардагерлері мен мүмкіндігі шектеулі, жетім балаларға, көпбалалы аналарға және толық емес отбасыларға осындай пәтер сыйлауды жөн көрдік. Жасалып жатқан жақсылықтың барлығы да сіздер үшін, ардақты ағайын. Әрбір отбасының, әсіресе, балалардың қуанышын көру – барлығымыз үшін үлкен бақыт. Қуаныштарыңыз көп болсын*, – деді облыс әкімі.

Баспаналы болғандар қатарында өзіміздің әріптесіміз, қарымды қаламгер, бөлім меңгерушісі Мәди Алжанбай да бар. Тынымсыз, адал еңбегінің нәтижесінде Ұлт Көшбасшысының, өңір әкімінің қолдауымен үш бөлмелі пәтерге ие болған әріптесімізді және барша қуаныш иелерін ата басылым атынан шын жүректен құттықтап, отбасына амандық тілейміз. Қоныстарыңыз құтты болсын, құрметті жетісулықтар!

● Лебіздер легі

Данышпан БАЙМҰХАМБЕТОВА,
көп балалы ана:

– Мен он балалы ана ретінде бір бөлмелі пәтер кезегін отырдым. 2004 жылы кезекке тұрғанбыз. Енді, міне, соның жемісін көріп келеміз. Бізді осындай қуанышқа жеткізген Елбасына рахмет. Бар қазақыма амандық, денderіне саулық тілеп, ашалық жүрегіммен алғысымды айтамын.

Дастан БАЯНОВ,
облыстық мамандандырылған күзет басқармасының I полиция батальоны, взвод командирі, полиция капитаны:

– Отбасыммен бірге пәтер алғанымызға шексіз қуанып тұрмыз. Шамамен он жылдан аса уақыт күттік. Елбасына, облыс әкіміне отбасымның атынан үлкен алғысымды айтамын. [illegible] төрт бүлдіршінім бар. Осының барлығы да балаларымның несібі. Қоныстойын тойлап жатқан көпшіліктің шаңырағында тек той болсын.

Жасұлан ШЫНКЕНЖЕ,
облыстық «Жетісу» телеарнасының қызметкері:

– Мен үшін облыс әкімінің қолынан пәтер кілтін алу үлкен бақыт. Әрбір қазақстандыққа осындай жақсылық жасап жатқан Президентімізге айтар алғысым шексіз. Біраз уақыт күттік. Түбінде өз шаңырағымыз болады деген үмітімізді ешқашан үзген емеспіз. Тілеуіміз орындалды.

Көксу ауданында Тәуелсіздіктің 25 жылдығына орай «25 қайырымды іс: Ауыл – қазақ рухының дәстүрлі шаруашылығының алтын бесігі» атты ауылшаруашылық жәрмеңкесі өтті. Оған барлық ауылдық округтен келген кәсіпкерлер мен ауылшаруашылығы тауар өндірушілері қатысты.

Сапалы азық сатылды

Таң бозынан базарға ағылған жұрт ауа райының қолайсыздығына қарамастан сапалы азық-түлік өнімдерін сатып алуға асықты. Ауылдардан жеткізілген қой, сиыр, жылқы еті сауда сөрелеріне лыка толып, өз алушыларын тапты. Дәруменге бай көкөніс өнімдері мен бау-бақша дақылдары, жеміс-жидектер де жақсы өтті. Қант, шай, жұмыртқа, құс еті мен сары май секілді өнімдер де жоғары деңгейде сауданды. Ауылшаруашылығы өнімдерінің бағасы базардағыдан әлдеқайда төмен болды.

Мал етін сатушы Бейсен Оразбек, Мұқаншы ауылдық округінен келген жетіжалдық Бақытбек Риса, көкөніс, сүт өнімдерін сатып тұрған Назиля Рахимова, Жарлыөзек ауылдық округінен жеткен Қуанбай Кәлима өздерінің әкеліп сатқан тауарларының жылдам сауданғанын айтып, қуанды. Барлығы алты миллион теңгеге сатылған азық-түліктің отыз бес түрі ұсынылды. Жәрмеңкеге жиналғандар осындай игі шаралар жиі ұйымдастырылса деген игі тілектерін де жеткізді. Мәдениет үйінің өнерпаздары көпшіліктің көңілін көтеріп, концерттік бағдарламаларын тарту етті.

Айдос САГИЕВ.
Көксу ауданы.

БРИФИНГ

Жазалау емес, тәрбиелеу керек

Кәмелетке толмағандардың қылмыстық жауапкершілігі құқықтану ғылымында аса маңызды. Себебі, жеткіншектер қылмысының алдын алу – кезек күттірмейтін қиын мәселелердің бірі. Аталмыш тақырып өңірлік коммуникациялар қызметінде тарқатылды. Алматы жылдың 10 айында облыстық №1 кәмелетке толмағандардың істері жөніндегі мамандандырылған ауданаралық сотына 32 адамға қатысты 22 қылмыстық іс түскен. Бұл жөнінде брифинг қонағы, аталмыш сот төрағасы Бақыткелді Тұрлыбеков айтып берді.

Жасөспірімдер қылмысының алдын алу үшін негүрлым гуманистік жолды қарастыруымыз керекпіз. Өйткені оларға қолданылатын шара жазалаушы сипатта емес, түзету, тәрбиелеу бағытында болғаны абзал. Кәмелеттік жасқа 14 – 18 жас аралығындағы жеткіншектер кіреді. Ал заңда 14-ке толмаған балаларға қолданылатын жаза түрі көрсетілмеген. Кәмелетке толмаған баланың қылмыстық жауапкершілікке тартылмауы қоғамға қауіптілік дәрежесін төмендететін фактор болып саналмайды. Керісінше, қылмыстық жауапкершілікке [illegible] мүмкіндік бермейтін мән-жай болғандықтан, оларға басқа да әсер ету шараларын қолдануды талап етеді. Бақыткелді Тамашаұлының сөзіне сүйенсек, бала тәрбиесі отбасына, ата-анасына тікелей байланысты. Үйдегі тәлім мықты болса, бала тәрбиесі де түзелмек. Оның айтуынша бала көп ұзамай сол қылмысын қайталайтын кездер көп кездеседі. Міне, сондықтан [illegible] үрлеп ішуіне бала санасы жетінкіремейді. [illegible] сәтте оған ата-ананың көмегі [illegible] керек.

Кәмелетке толмағандарға тағайындалатын жаза түрлері белгілі бір қызметпен айналысу құқығынан айыру, [illegible] түзеу жұмыстары, қоғамдық жұмыстар, [illegible] тарту, бас бостандығын шектеу, сондай-ақ, [illegible] айыру болып табылады. Сот төрағасының айтуынша кәмелетке толмаған адамға жаза тағайындау кезінде оның өмірі мен тәрбиесінің жағдайлары, психикалық даму деңгейі қарастырылады. Сол сияқты жекебасының өзге де ерекшеліктері [illegible] оған жасы жағынан үлкен адамдардың ықпалы ескеріледі. Дегенмен, өткен жылдарға қарағанда өңіріміздегі кәмелетке толмағандар қылмысы едәуір қысқарған. Өте ауыр, ауыр деген қылмыс түрлері сирек. Өңірге азаймай тұрғаны – ұрлық, топпен тонау, кішігірім бұзақылық жасау. Бақыткелді Тұрлыбековтың айтуынша, атқарылып жатқан игі шаралар жасөспірімдер қылмысының азаюына оң ықпал етуде.

Ай НИСА.

БАЛАБАҚША

«Тәрбие – тал бесіктен басталады» деп дана халқымыз текке айтпаса керек. Бүлдіршіндерді өнер мен білімге баулитын, тәрбиенің алғашқы адымын басқызатын мекеме ол – балабақша. Елбасының Жолдауында «мектепке дейінгі балаларды толықтай балабақшамен қамтамасыз ету керек» деген сөзі бүгінде іске асып жатыр. Соның бір жарқын дәлелі –Талдықорғандағы жекеменшік «BALABALA» балабақшасының ашылуы.

Қуанса, бала қуансын

Айдар ҚАЛИЕВ

Шараға облыс әкімінің орынбасары Жақсылық Омар қатысты. Ол періштелер үйінің ашылу салтанатымен құттықтап, барлығының жұмысына табыс тілеп, бой көтерген екі қабатты әсем ғимаратты аралады.

Балдырғандарға арналып салынған зәулім ғимараттың бөлмелері кең, жабдықталуы да толықтай қамтылған. Музыка, ойын, дене шынықтыру, ұйықтайтын бөлмелері де заманға сай. Тамақ та бес уақыт беріледі. Ең бастысы, жұмысқа білім беру жағынан тәжірибелі тәрбиешілер қабылданған.

Сәбилер үйінде 3-6 жас аралығында 80 бала тәрбие алып, төрт топқа бөлінген бүлдіршіндерге мемлекеттік және орыс тілінде білім берілмек. Балабақшаның бір ерекшелігі, балаларға қосымша ағылшын тілі, психолог мамандары дәріс береді. Иә, «Қуанса, бала қуансын» демекші, өскелең ұрпаққа ашылған балабақша өңіріміздің өркендеп келе жатқанының бір белгісі. Жеке кәсіпкер Әлия Ескожанованың да ерен еңбегін айта кеткеніміз жөн. Ол шара барысында сөз кезегін алып:

– Бүгінгі күні Елбасының тапсырысымен және облыс әкімінің бастамасымен Тәуелсіздіктің 25 жылдығына 25 балабақша ашылуда. Қала бойынша бірінші болып ашылатын балабақша мен үшін үлкен қуаныш. Жеке кәсіпкер ретінде бүгінгі балабақша Тәуелсіздігіміздің 25 жылдығына қосқан үлесім, – деп тебірене сөйледі.

Осыдан кейін ата-аналар мен балалар әр бөлмені аралап балабақшаның ішіне тамсана қарап, біздің бүлдіршіндеріміз енді осында өседі, тәрбие алады деп мәз-мейрам болып жатты. Аз уақыт ішінде тәрбиешілер де балаларды құшағына алып бөлмелерін көрсетіп ойнатты.

Жиын соңында Жақсылық Омар шараға келген бүлдіршіндерге жылы лебізін білдіріп, ойыншық таратты. Салтанатты шараға келген ата-аналар да ризашылығын білдіріп, «балабақша көркейе берсін» деп жақсы тілектерін айтып тарқасты.